ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

Copyright ANGP

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

Numbyíní wu wə́

Copyright ANGP

COPYRIGHT

ISBN 1 - 9199852 - 64 - 6

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.
(Une Mission de littérature évangélique financée de dons)
(Reg. No. 1961/001798/08)

Numbyíní wu wə́

Numbyíní wu w gə də̀ Yi jì, sé nyǐ ò wɔ́ Shətana jì (1 Zhã 3:4-10)

Lò mɔ̀bɔ́ ǹ kàrmɔ̀ sɛ́bɛ́ rɛ́ tɛ̀bɛ́ ń zhɛ̀, rəmyɛ́ kwã nɛ́ ǹ bà ń pwírí ǹ nɔ ǹ cìn rə̀ wɛ̃́ ǹdə zhìzhé wɛ̃́ ta. Lò ǹ wɔ́ kristə-lò, ǹ də̀ kristə-lò, ǹ tá ǹ zwẽ nyí bə̀ Yi ŋwɛ́nɛ́, ǹ twər tɛ̀nɛ́ ǹdé Yi, rə̀-ná-cí gə kàrmɔ̀ sɛ́bɛ́ rɛ́ tɛ̀bɛ́ ń bà n nə ń gə́ nyɛ̌ nɛ́ ǹdé Yi cìcì mú gé nə rə̀-ná-cí gé nyɛ̌ nɛ́. Yi t'â nyǐ lò yé rə̀ m'ê cír mo yé, wɔ́ ǹ wu w rə̀ n'ê nyǐ.

Shətana wɔ́ kɔma da. È wɔ́ cə-byű pyɔ̌, lũ w kɔ̀bɔ́ lyì bí yi. È n'ê zə è cìn è wɛ̀rhɛ́ ǹdə pwɛ̃̀-cí ta lyì bí yírhə́ w ǹdə è wɔ́ Yi màlɛ́ka ta, e jà è k'ê də̀ èta Yi sono yé. Lyì nánzhəzhɔ̌ gwɛ̃̀ n'ê bùl b'è wɔ́ Yi màlɛ́ka, e jà è tùntwɛ̃̀ɛ̃̀ né n'ê byili è gə́ wɔ́ nɛ́. Kɔn nyɛ̌ ǹdə shãã ga ta, zàzà lyì ŋwɛ́nɛ́ bə̀ n'ê gòm kɔma bə̀ bəmyɛ́ wɔ́ Kristə tùntúmə́. Rəmyɛ́ t'â jàr lò yé, Shətana cìcì mú n'ê zə è cìn è yàl ǹdə è wɔ́ Yi màlɛ́ka kɛ̀bɛ́ è wɔ́ pwɛ̃̀-cí ta. (2 Kɔrɛ̃te 11:13-14). "Lyì bí bəmyɛ́ də̀ Kristə tùntúmə́ yé. Bə̀ wɔ́ tùntúmə́ byɛ̀bɛ́ bə̀ nyɛ̌ yǔyǔ. Bə̀ n'ê zə bə̀ cìn bə̀ yàl ǹdə Kristə tùntúmə́ ta. Rəmyɛ́ t'â jàr lò yé, bə̀ Shətana cìcì n'ê zə è cìn è yàl ǹdə màlɛ́ka kɛ̀bɛ́ è shí pwɛ̃̀ wɛ̃́ ta." (2 Kɔrɛ̃tɛ 4:4). "Bə̀ yə̀ Yi ni zhí yé, bə̀ lũ w kɔ̀bɔ́ lwɛlɛ cə́bal mɔ́ pyi bə̀ surhə né, bə zɛ̃̀ bə̀ k'ê bə yò-ècɔ̀nɔ̀ nyí rí pwɛ̃̀ ré nɛ yé. Yò-ècɔ̀nɔ̀ nyí rí rəmyɛ́ n'ê byili Kristə mó ń wɔ́ Yi nyɔrhɔ mɔ́ zùwə́ yə́." (Efɛɛzɛ 2:1-2). "Shãã ga á dwə́ə́ ré ǹdé á yə̀-bəlwààlɛ́ y'à ce á cì. Á y'ǎ n'á nyǐ lũ w kɔ̀bɔ́ lyì bí tùntwɛ̃̀ɛ̃̀ né nə̀ wɔ́ lwɛlɛ nyə̀ná mɔ́, á zɛ̃̀ á tó á n'á wɛ̀rhɛ́ ǹdə bə̀ ta. Á y'ǎ n'á wɛ̀rhɛ́ jàn cìné námməlwààlsɛ́ sə̀ ŋwɛ́nɛ́ dɛ̃̀ mɔ́ yó-cə́bal mɔ́ pùbùlə̀. Wɔ́ ńmyɛ̌ ń ŋwɛ́nɛ́ lyì bí byɛ̀bɛ́ bə̀ t'â wɛ̀rhɛ́ Yi pùbùlə̀ mó wɛ̃́ èlǎsɛ̃́ ń né ń twì̃.

Lò ǹ gə kàrmɔ̀ jààsé səmyɛ́, ǹ gə sú kɔn dɛ̀bɛ́ sə̀ byili mú kùrə̀, ǹ bà ń nə ǹ cìcì mú wu w gə́ nyɛ̌ nɛ́. Sə ǹ bəká shɛ̀nɛ́ ń cər Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ yé né rə̀ bək'a a byili mú ǹ wu w gə́ wɔ́ kɔn ná-dwí yil né yé. Shɛ̀nɛ́ ń zwẽ nyí bə̀ ǹ wɔ́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́

Copyright ANGP

cébal, ǹ bèká cẽ yé, Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ rɛ́ n'ê wèl bè: "Yi wɔ́ zhèn ǹdé cángá cébal. Rèmyɛ́ ce né gə n'é byili ri né dwéérè, rè b'a pə néba rè gakó sŭbri." (1 Zhā 1:8-10). "Sə rè Byĭ Yezu Kristə jal mɔ́ n'ê vùr né yè-bəlwààlɛ́ gakó né jĭrh wárhgáá." (1 Zhā 1:7). Lwar bè ǹ wŏ ǹ shɛ̀nɛ́ ǹ wɛ̀rhɛ́ kɔn dɛ̀bɛ́ Shətana n'ê yàlá ráá ń cẽ è nyí ni ń wɛ̀rhɛ́ kɔn dɛ̀bɛ́ Yi n'ê yàlá. Ǹ wŏ ǹ yàl yè-bəlɔ̀lɔ́ yóm ráá ń yĕ yè-bəlɔ̀lɔ́ nɛ ń yè Yi tùmtúm. Yè-bəlɔ̀lɔ́ gə ŋwɛ́nɛ́ ǹdé mɔ́, sé zhẽ̌ ǹ cəl ń byɛ̀ Yi bè rè b'a shɛ̀ rə vwărh mɔ́ Yezu Kristə jàn yilə. Yezu Kristə tú lũ w kɔ̀bɔ́ wẽ́ n cɔ̀ Shətana jàn rɛ́ yè-bəlɔ̀lɔ́ yó, sə n vwărh yè-bəlwààlɛ́ cìné. Wɔ́ ńmyɛ̌ ń wɔ́ né Zwennə mɔ́. Né ŋwɛ́nɛ́ Yi yé né, rè wɔ́ Yi tɛ̀bɛ́ rè bə jìmdì zhe yé, kɔn tɛ̀nɛ́ rè shèè rè yé né yé, rè yĕ né bùlè né e jà rè nə né tumə né nyɛ̀bɛ́ né n'é shèè né wɛ̀rhɛ́ mɔ́ gakó. Lò wàr ń bà n shèè ń tumə nyɛ̀bɛ́ ń né ń wɛ̀rhɛ́ mɔ́ Yi yé né yé. Wɔ́ Yi rè wɛ̀rhɛ́ numbyíní zhǎ nɛ́, rè wàr rè b'a nyɛ̀ɛ̀ è zɔ̀mà ńɛ́ nà? Wɔ́ rèmyɛ́ rè wɛ̀rhɛ́ numbyíní yírhé né, rè wàr rè b'a nə kɔn dɛ̀bɛ́ è n'ê wɛ̀rhɛ́ nà?

"Cinu bə zhɔ̌ zhe Yi né ń nyĭ lyì bí byɛ̀bɛ́ bè zhí mu ǹdé bè wun gakó cɛ yó mɔ́, n sɛ̃́ bɛ." (2 Koroniki 16:9).

"Yi nə numbyíní gakó tumə né. Rè n'ê nyĭ lò gakó gé né zhèl né. Cə-byṹ ǹdé jàà dõ tɛ̀nɛ́ byɛ̀bɛ́ bè n'ê wɛ̀rhɛ́ lwɛlɛ mɔ́ la nɛ́ shòò bə lú cú yé né yé." (Zhɔbɛ 34:21-22).

"Sə ń gé yà ń yĕ bè gakó yé-shò mɔ́ ce, ń yà ń bə bè zhèn zhe yé." (Zhā 2:24).

"Wu-nyɔ̌ cí wɔ́ rè-ná-cí mɔ̀bɔ́ Yi zə ń dwéérè rə cɛ̃́ mɔ, rə pɔ̃ ń yè-bəlwààlɛ́ sŭbri. Wu-nyɔ̌ cí wɔ́ mɔ̀bɔ́ Yi yĕ ń dwéérè ne, n zɛ̃̀ ń ké ń tá ń bùl yŭyŭ tumə wɔ̀rhɔ́ yò mɔ́." (Nwəə 32:1-2). Kàrmɔ̀ Nwéé 51 ń mé súlí. Yezu né ń byɛ̀ néba zàzà gwẽ̌: "Ámyɛ̌ byɛ̀bɛ́ gakó á zhĩ zhĩĩ rí á lyɛ̀ɛ̀ mɔ́, bànà à sono. À m'a pə ába shìrhé." (Məco 11:28-30).

J.R. Gschwend.

Copyright ANGP

Bə wɛ̀rhɛ́ tabɔ́ɔ́lɛ numbyíní wu w shò-kwã̄ nɛ́. Nyǐnə rə̀ zɔ̀mà nɛ́:

TABƆLƆ́ 1

Lò mɔ̀bɔ́ gakó ǹ wɔ́ bal ráá kɛ̃, sə̀sə̌yùlú w kɔ̀bɔ́ n'ô byili kɔn dɛ̀bɛ́ gakó rə̀ ŋwɛ́nɛ́ ń wu wɛ́. Wu w kɔ̀bɔ́ cə́bal mɔ́ gwɛ̌ yə̀ ń wu w pyìrhí n zù Yezu Kristə yé. Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ rɛ́ n'ê byɛ̌ rə̀-ná-cí bə̀ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal. Wɔ́ lũ w éshirhə y ǹdə́ yala shilə né rə̀ ŋwɛ́nɛ́ ń wɛ́ rə̀ n'ê zə mɔ rə̀ zhə̀lə̀. Wɔ́ èta cìcì Yi n'ê nyǐ rə̀-ná-cí mú ní. Yi zɔ́mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ rɛ́ n'ê zɔ̀m numbyíní yírhé nánshə̀mà nɛ́ nə̀ n'ê nyǐ jàà gakó mó yò Səswalsɛ sɛ́bɛ́ rɛ́ 23:29-33 wɛ́. "Wɔ́ byɛ̌ lyì bə̀ n'ê zɔ̀m yàà yàà? Bə̀ n'ê ji búlə́? Bə̀ n'ê pwɛ̌ ǹdə́ dwã̄. Byɛ̌ lyì bə̀ n'ê cɛ̀mɛ̀ dwã̄ nánfò mó? Bə̀ yírhə́ n'ê shɛ̀l mɔ́? Byɛ̌ lyì bə̀ t'â jìjírhí ǹdə́ sɛ̌ jàà w zhəl mó?" Lwar bə̀ wɔ́ byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê nywɛ̀ sə̀-kùùlí mú. Bə̀ká nyǐ sɛ́ mɔ́ yé y nyɛ̌ nánshɛ̀ yil, mə̀ càn zwǎ w yil, mə̀ m'a zə nyàn ǹdə́ nyɔ́ yil yé. Lwar bə̀ ǹ gə shɛ̀nɛ́ ǹ nyɔ̀ mɔ̀, sə́ lwar bə̀ nyǐ mə̀ m'a wɛ̀rhɛ́ mɔ́ ǹdə́ dɔm gə́ y'a dɔ̌ lò mə̀ swǎ zù ń yala wɛ́ ta. Rə̀myɛ́ yi ní ǹ yírhé b'a n'ê nyǐ wɛ̀ tɛ̀bɛ́ ǹ yəl rə̀ párá, n zɛ̌ ǹ né ǹ zɔ̀m yàà yàà.

Sə̀sə̌yùlú w kɔ̀bɔ́ wɛ́, wɔ́ gɔ-wɛ̀, bǔ-wɛ̀ rə̀ ŋwɛ́nɛ́ numbyíní wu w wɛ́. Wɛ̀ rɛ́ rə̀myɛ́ n'ê byili numbyíní yə̀-bəlwààlɛ́. Yi tó rə̀ nyì-zwennə Zheremyi dɛnnɛ rə wɔ̀: "numbyíní wu w nyɛ̌ námmə̀jóló du kɔn gakó, ò n'ô twǐ lwɛlɛ; wɔ́ mɔ̌ ń má ń lwar ò gé wɔ́ nɛ́?" (Zheremyi 17:9). Yezu cìcì wòwə̀: "lwarna bə̀ wɔ́ numbyíní wu w wɛ́ bùlə̀ námməlwǎlsɛ n'ê shí ní: yàà tùntwɛ̀ɛ̀ ǹdə́ ŋwɔ̀lɛ̀ ǹdə́ lyì-guuri ǹdə́ fwə̀l tumə ǹdə́ dõ kɔn yǎl, ǹdə́ wu-kùlù ǹdə́ myìnù, ǹdə́ wàr ǹ cìn ǹ né ǹ pyɛ́nɛ́ tùntwɛ̀ɛ̀, ǹdə́ bwɛ̌-dǔr, ǹdə́ dõ yil zhìlù, ǹdə́ cìn-byilu, ǹdə́ lyì-bəyuuri tùntwɛ̀ɛ̀. Tùntùm-bəlwǎlsɛ́ sə̀myɛ́ gakó n'ê shí numbyíní wu w wɛ́, sə̀ pɛ y jìmdì." (Markɛ 7:21-23).

1. Kǔ-nə̀byǐl-ə̀dɔ̀lɔ̀. – Lò gakó só kɔn dɛ̀bɛ́ rə̀ càn. Nə́ lwar bə̀ numbyíní wu w wɛ́ Kǔ-nə̀byílə̀dɔ̀lɔ̀ ŋwɛ́nɛ́, lò gakó gə nɔ w ń só ò càn yírhé wə. Òmyɛ́ n'ô nyɛrhɛ cìn-byilu numbyíní wu wɛ́. Lusəfɛɛrɛ yà ń wɔ́ Yi màlɛ́ka shã̄ã̄ ga, ń yà ń cǐ ń dwã̄ màlɛ́kabá gakó n tə̀ rə̀myɛ́ yil n zɛ̌ n zhɛ̌ ń cìn dɛ̌ Yi

Copyright ANGR

1. Kɔn dɛ̀bɛ́ rə̀ ŋwɛ́nɛ́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal wu w wɛ́ mó

yé né, Yi zɛ̃̀ rə jì mù n jĭrh rə̀ zù-bal. Zàzà è yíl: **Shətana,** kàrmɔ̀ Ezəyi 14:9-17 ǹdé Ezəcəə 28:12-17 wɛ̃́.

Cin-byilu n'ê shí myĭn-jùwə̀, sə mə̀ kùrə̀ né já lò gakó wu w wɛ̃́, jàlà n'ê zə bə̀ cə̀cɛ̀ndɛ̀ bə̀ m'ê wɛ̀rhɛ́ cìn-byilu, jàlà wɔ́ bə̀ lwar mɔ́, bə̀ dwā ŋwɛ́nɛ́ wɔ́ bə̀ yala bə̀ n'ê kwɛrhɛ bə ce cìbyŭr, bə ce zə̆kɔ̀nà bə̀ m'ê byili bə̀ cìnnə̀... Wɔ́ èta Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ rɛ́ n'ê byili ní lyì bí bə̀myɛ́ mɔ́ yilə. (Ezəyi 3:17-24). Lyì dwā myɛ ŋwɛ́nɛ́ wɔ́ bə̀ nàmbala bɛ́, bə̀ tənà yá, bə̀ lùl-e-pwírí, ráá wɛ̃̀ tɛ̀bɛ́ bə̀ m'ê wɛ̀rhɛ́ dədalsɛ mɔ́ yil bə̀ n'ê byili bə̀ cìnnə̀, bə swĕ Yi yò, e jà wɔ́ Yi rə̀ wòwə̀: "Yi bə cìn-byilu cìnə́ só yé, sə rə̀ n'ê byili rə̀ sónó w cìn-lwəl cìnə́ ne." (1 Pyɛɛrɛ 5:5). "Yi bə cìn-byilu só yé." (Səswaálsɛ 8:13). "Wɔ́ cìn-byilu mə̀ n'ê ce numbyíní twi tɛ̃́ è yò zhìlì." (Səswaálsɛ 16:18).

2. Kùlí. – Kùlí wɔ́ vwăm mɔ̀bɔ́ mə̀ zhe pwarha, è n'ê yăl kɔn kwí gakó e jí. Numbyíní wu w wɛ̃́ kùlí n'ê nyɛrhɛ shilə námməlwălsɛ, tùntùm-bəywààlɛ̀ ǹdé fwə̆l tumə dwí gakó. Yə̀-bəlwààlɛ́ rə̀myɛ́ mɔ́ jĭrh nánzhəzhɔ̆ èlăsɛ̃́ lũ w ò wɔ́ dwā nánkwaá nɛ́ mɔ́ wɛ̃́. Tuntwɛ̃̀ə̀ né nə̀myɛ́ mə̆ sə nə ce nə́ lwar bə̀ Yezu Kristə zɔ̀mà nɛ́ ń dámă n byili mú wɔ́ zhə̀nà. Ń zɔ̀mà nɛ́ ń byili mú yú byinə 2000, ń yà ń byili bə̀ kɔn rɛ́ dɛ̀bɛ́ rə̀ wɛ̀rhɛ́ Sodoome ǹdé Gɔmɔɔrɛ yi ní b'a wɛ̀rhɛ́.

Èshirhə y èmyɛ́ kɛ̀bɛ́ è ŋwɛ́nɛ́ lũ w wɛ̃́ zàzà mɔ́, zə lwɛlɛ rɛ́ e zù kana ǹdé bə̀ byínə́ jòmə́ y wə, e zə rɛ e zù kristə-lyì gùúlí wɛ̃́, e zə rɛ e zù lyì bí còrhò mɔ́ myɛ jààsɛ́ wɛ̃́. Lwɛlɛ rɛ́ rə̀myɛ́ ŋwɛ́nɛ́ sə̀sɛ̆̃yùúlí lyì bí kɛ̃ sábá nɛ́ wɛ̃́ mɔ́ yó ǹdé wɛ̃̀ dwā nánzhəzhɔ̆ wɛ̃́ lyì bí n'ê nyĭ. Rə̀ ŋwɛ́nɛ́ dədaálsɛ́ myɛ jàà wà. Tumə né nə̀myɛ́ wɔ́ Shətana tum lyì bí n'ê wɛ̀rhɛ́ rə̀ wɔ́ cìzhìl nánfɔ̀lɔ̀. Zàzà kɔn dɛ̀bɛ́ Yi n'ê byili bə̀ rə̀ wɔ́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ mɔ́, wɔ́ rə̀myɛ́ lyì bí n'ê byili bə̀ rə̀ wɔ́: "èlăsɛ̃́ lũ w tumə." Bə̀sɔ́ná nánjə̀jóló ŋwɛ́nɛ́ èlăsɛ̃́ wɔ́ ywăl mɔ́ sábá nɛ́ bə̀ só kàrmɔ̀, ywăl èsɛ̆̃yùúlí bə̀ só nyŭ, wɔ́ rə̀myɛ́ dɛnnɛ bə̀ n'ê tó né bə̀ zwì cìzhìl tumə né nə̀myɛ́ mɔ́ wɛ̃́. Bala bɛ́ ǹdé kana bɛ́ byɛ́bɛ́ bə̀ n'ê kɛ̃ sábá nɛ́ nə̀myɛ́ mɔ́, wɔ́ bə̀myɛ́ lyì bí n'ê nyĭ ǹdə lyì-fwààlɛ̀ ta zàzà lũ w kɔ̀bɔ́ wɛ̃́. Jààsɛ́ shɛ̀bɛ́

Copyright ANCP

lyì bí n'ê sɛ sə̀ wɛ̃́ mó myɛ jĭrh ywăl tumə jààsɛ̀. Zàzà lyì bí k'ê t'â yăl bə kwè lyì bí byɛ̀bɛ́ bə̀ zɔ bə̀ cìn pwɛ̃́pwɛ̃́ Yi yé né mó nà ǹdə Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ rɛ́ gə́ byili Zozefu ǹdə́ Yi lyì bí dwā bɛ́ ta mɔ́ nɛ yé. Kur-ju sɛ́bɛ́ rɛ́ 39 wɛ̃́ bə̀ byili bə̀ nancɛ èdù y'à ŋwɛ̃́né è yíl Zulu. Ń yà ń yə̀l Yi pár yé, e jà ń gə zɔ lò ǹdə́ ń né ń fwə̀lə́, n ce bə zə rə̀-ná-cí bə gu. Lyì bí y'à mə̌ sə bə tó náncɛ y èmyɛ́ dɛnnɛ bə lwar bə̀ fwə̌l bə càn yé. Nə́ mə̌ sə nə́ lwar bə̀ Kristə gə́ la lyì bí bùrsì kɔ́ dɛ̃́ rɛ́, náncɛ y èmyɛ́ mɔ́ b'a cí yò nə́ yó. Yi byili bə̀ nə́ dŭr fwə̌l tumə né yé né nə́ bə̀k'á dədal ǹdə́ nɛ yé. "Dɛ̃̌na á cìnə̀, bə̀k'á fwə̌l yé. Yə̀-bəlwààlɛ́ tɛ̀bɛ́ lò wɔ̌ ń wɛ̀rhɛ́ mɔ́ dwā bɛ́ t'â zhìlì ń yala nɛ́ yé. Sə lò mɔ̀bɔ́ ń né ń fwə̀lə́, rə̀-ná-cí wɔ́ ń cìcì yala nɛ́ ń nə́ ń cɔ̀. Á yə̀l b'ă yala nɛ́ wɔ́ Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ jì nà? Wɔ́ Yi rə̀ pɔ ába rə̀ Eshirhə yé. È ŋwɛ́nɛ́ á wɛ̃́, á bə á cìn cĭ yé." (1 Kɔrɛ̃́tɛ 6:18-19). "Lò mɔ̀bɔ́ ǹ wŭr Yi jì yə́, Yi b'a wŭr ǹmyɛ. Lwarna bə̀ Yi jì y wɔ́ Yi cìcì nyă, e jà wɔ́ ámyɛ̌ á wɔ́ ya." (1 Kɔrɛ̃́tɛ 3:17).

3. Kùkú. – Numbyíní wu w wɛ̃́ kùkú n'ô nyɛrhɛ sə̀-nyɔ̀rɔ́ ǹdə́ jújúrú. Ò wɔ́ vwăm mɔ̀bɔ́ mə̀ wɔ́ jìmdì dúdú, kɔn dɛ̀bɛ́ gakó ò nɔ ò yírh w rə̀ càn ráá rə̀ bə càn; rə̀ zhe jìmdì rə̀ bə jìmdì zhe; ò t'â cír yé ò n'ô jí rə̀ gakó ò ce ò wɛ̃́. Kɔn wɔ́ èta ǹdə́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal mɔ̀bɔ́ ń tá ń cír zɔ̀mɛ̀ ń mə́ ń zwɛ̃ rə̀ nyí mú, rə̀-ná-cí só "ywăl zɔ̀mà" cilu. Numbyíní wu w wɔ́ Yi jì, sə yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal kwè wu w òmyɛ́ ń mə́ ń ce nə́wɔ́ nɛ́, ń ce shəgɛrɛ́ nɛ́, dɔ̀rɔ́gɛ nɛ́, ń nə́ ń cili zɔ̀m-bə-ywààlɛ̀ e súlí tùntùm-bəywààlɛ̀ dwā nánzhəzhɔ̌. Zàzà kana ǹdə́ bala ga n'ê nywɛ̀ shəgɛrɛ́ du shāā ga. Lò wàr ń mà n yɛ̌ shəgɛrɛ́ nyɔ́ nɛ ǹdə́ Yi gə yə̀ rə̀-ná-cí ni sɛ̃ yé. Wɔ́ Yi jàn rɛ́ rə̀ wɔ̌ rə̀ n'ê vwărh numbyíní shəgɛrɛ́ nyɔ́ ǹdə́ Shətana yómdé wə. Kristə-lyì bí bə mə̌ sə bə nyɔ̀ shəgɛrɛ́ bə̀ dwā-gùúlí jààsɛ́ wɛ̃́ yé; èta jààsɛ́ wàr sə̀ b'a cɔ̀ yé. Bə̀ bə mə̌ sə bə nyɔ̀ shəgɛrɛ́ bə ce bə̀ wɛ̃́ bə m'ê cɔ̀ bə̀ wun ní nə̀ wɔ́ Yi jì y mú yé. "Á yə̀l b'ă wɔ́ Yi jì nà, sə Yi Eshirhə y ŋwɛ́nɛ́ á wɛ̃́ nà? Lò mɔ̀bɔ́ ǹ wŭr Yi jì yé, Yi b'a wŭr ǹmyɛ. Lwarna bə̀ Yi jì y wɔ́ Yi cìcì nyă, e jà wɔ́ ámyɛ̌ á wɔ́ ya." (1 Kɔrɛ̃́tɛ 3:16-17; 4:18-19).

Numbyíní gə wɔ́ sùwòrò; nə́ mə̌ sə nə́ lwar bə̀ Yi bə rə̀myɛ́

Copyright ANGP

só yé. Nə́ mə̌ sə nə́ pyà kùjú nə́ jí nə́ m'é zhìlì nə́ nɔrh nɛ, s'e də̀ òmyɛ́ yil nə́ ŋwɛ́nɛ́ yé; sə kùjú zɔ̀mà gə zɛ̀̃ nə̀ ŋwɛ́nɛ́ nə́ nyú w twéé twéé nə́ zhe "pɛ̃ kùjú a jí a sú a kùm" ráá "à jú sə à yə̀ swí yé, à yə̀ swí yé" è gə wɔ́ èta sə nə́ lwar bə̀ jú mú mə̀myɛ́ mɔ́ n'ê lyɛ̃ mə̀ swɛ̃́.

Lò mɔ̀bɔ́ ń bùlə̀ né zhe kon gakó yăl nɛ, kɔn t'â yí ń bùlə̀ e jà ń tá la súlú myɛ gaga yé. Yi dɔbré sɛ́bɛ́ rɛ́ nándwə́l ré wɛ̃́ bə̀ byili bə̀ kɔn mă sə bə gu sə̀-nɔ̀rɔ́ ǹdə́ sùl-wòrò. (Nyé lyǐrh sɛ́bɛ́ rɛ́ 21: 18-21). "Sə̀-nyɔ́rɔ́ wɔ́ nə̀mɔ̀ɔ̀rɛ̀ dúdú è b'a gu wə... byǐ mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń tó nə̀fwə̀ə́le kùr nə́ ń pɛ ń da cìzhìlə̀." (Səswaálsɛ 23:21; 28:7). Lò mə̀dù yà ń ŋwɛ́nɛ́ ń wɔ́ nə̀cɛ̀m-bal e jà ń wɔ́ sùl-wòrò, ń yà ń nə́ ń yăl kɔn gakó ń dúdú, sə Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ byili bə̀ lò mó ńmyɛ̌ cù n vò myǐn-jùwə̀, n nə nɔ̀nɔ̀ nánfɔ̀lɔ̀ gàà mɔ́. Nə́ mə̌ sə nə́ lwar bə̀ sə̀-nyɔ n'ê pɛ zwini numbyíní ni, rə̀myɛ́ də̀ dədalá zɔ̀mà yé. Yi byili rə̀ zɔ̀mɛ̀ rɛ́ wɛ̃́ pamparɛ̃ɛ̃ bə̀ sə̀-nyɔ̀rɔ́ bə jàà zhe rə̀ tənà y wɛ̃́ yé. Lò mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń wɛ̀rhɛ́ sə̀-kùlù ǹdə́ mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń dɔ̌l w mɔ́ ga zhe dóó Yi yé né, Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ rɛ́ wòwə̀: (1 Kɔrɛ̃tɛ 6:10). Wɔ́ nə́ tùntwɛ̀̃ɛ̀̃ né né n'é wɛ̀rhɛ́ cɛ yó mó dɛnnɛ bə̀ n'ê tó né bə̀ lwar nə́ yə̀-bəlwàálɛ́ párá ǹdə Galəshi sɛ́bɛ́ rɛ́ 5:19-20 gə́ byili ní. "Á bə̀k'á nyɔ̀ sɛ̃́ kɔn lyɛ̃ cɛ nɛ yé, bə̀ sɛ̃́ nyɔ́ kɔn lyɛ̃ cɛ nɛ n'ê ce numbyíní yàà yàà tumə wɛ̃́. Cenə á wun ní sú ǹdə́ Eshirhə náàcɛ̀nɛ́. (Efɛɛzɛ 5:18).

Yezu nə́ ń byɛ̀ lò mɔ̀bɔ́ gakó nə̀nyɛ̀lɛ̀ zhe mo: "Sə lò mɔ̀bɔ́ ń nyɔ̀ nɛ̌ mɔ́ mɔ̀bɔ́ àmyɛ́ la mɔ pɔ mɔ́, nə̀nyɛ̀lɛ̀ k'ê t'â la mɔ zal gaga yé. Nɛ̌ mɔ́ mɔ̀bɔ́ à la mɔ pɔ mɔ́ b'a jǐrh nə̀-bùlì è n'ê bùl ń wɛ̃́, sə nə̀-bùlì y èmyɛ́ b'a ce n zə nyǔ mə̀ t'â la zhɔ̌." (Zhā 4:14).

4. Kúsə̀bwə́l. – Numbyíní wu w wɛ̃́ kúsə̀bwə́l n'ê nyɛrhɛ nə̀wàcɔ̀rɔ̀. Lò gə mə̌ sə n wɛ̀rhɛ́ tum zà, n zɛ̀̃ n yɛ̌ re n cí nəkɔla, rə̀myɛ́ bə kùr zhe yé, lò mó ńmyɛ̌ wɔ́ wu-bárhɛ́-cí. Lò gə nyɛ̀ɛ̀ Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ n zɛ̀̃ n cɛ̃ Kristə zú; rə̀myɛ́ mɔ́ wɔ́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́. Nə́ mə̌ sə nə́ lwar bə̀ lò gə wɛ̀rhɛ́ èta wɔ́ càl-tum ń wɛ̀rhɛ́. "Nə̀wàcànyəl nə́ ń cì, ń t'á nɛ kɔn dɛ̀bɛ́ ń nə́ ń yăl yé, ń gə́ bə shɛ̀ tum yò mó yilə." (Səswálá sɛ́bɛ́ rɛ́ 21:25-

26). Zəwəə zɔ̀m ǹdə́ Esərayɛl lyì bí n wɔ̀: "Bə̀k'á zə nə̀wàcɔ̀rɔ̀ á m̂'á zwɛ̃ cɔ w yé." Yezu wòwə̀: "Tónə bwə̀rə̀ y náàshénɛ́ y á zù." (Lwiki 13:24). "Lò ń gə pyà ń yà n na." "Arəzana tənà y jǐrh jàn kɔna, jàn cìnə́ n'ê pyà sə bə zù ǹdə́ jạn." (Məco 11:12).

Nə́wàcɔ̀rɔ̀ n'ô cɔ̀ nə́ Yi ni zhú mú, e ce Eshirhɛ náàcɛ̀nɛ́ k'ê t'â twì̃ nə́ nyǔ mú wɛ̃́ yé, èta nə́ zɛ̃̀ nə́ n'é kwè nə́ jó sɔ́má. Nə́ gə n'é wɛ̀rhɛ́ èta, rə̀myɛ́ yi ní nə́ k'é wàr Yi-co sə nə́ wɛ̀rhɛ́ yé. Nə́ k'é wàr nə̀cɛ̀ndɛ́ Yi bwəl rə̀ nyí mú nə́ la nɔ yé. Rə̀myɛ́ yi ní nə́ yò n'ô zh̀ìlì ǹdə́ Yi. Yi gə zɔ̀m ǹdə́ lò, rə̀ n'ê yǎl sə n kwè ń ẁu w n pə rɛ èlǎsɛ̃́. Yi gə n'ê zɔ̀m ǹdə́ lò ǹdə́ Shətana myɛ n'ê zɔ̀m ǹdə́ mɔ, è n'ê wə̀l mò bə̀ ń yɛ̃̌ n dɛ̃̀ nəkɔla ráá dɛ̃ dɔ̃. Sə ǹ gə cù zà, Kristə tɛ̀nɛ́ ǹdə́ mó yé, Yi wòwə̀: "Ámyɛ̃̌ gə nyɛ̀ɛ̀ Yi cəl ré zà, s'á bə̀k'á shĩ á zhɑ̃̌ yé." (Ebərə 3:7-8). Lyì jàlà y'à nyɛ̀ɛ̀ Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ bə cɛ̃ bə̀ t'â zwì Kristə yé; bə̀ n'ê yǎl bə dɛ̃̀ dɛ̃ dɔ̃, lyì bí bə̀myɛ́ cù ǹdə́ dɛ̃ rɛ́ tɛ̀bɛ́ bə̀ y'ạ̀ n'ê yǎl mɔ́ yə̀ yí yé. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce nə́ mə̌ sə nə́ lwar bə̀ numbyíní bə nəkɔl dɛ̃ rɛ́ cǐ yé.

Nə́myɛ̃̌ lyì-byínə́ bé tənɛ̀sé sə̀ zǎ lũ-jə̀jĩ́ sɔ̃ mó lyì bí n'ê zə kúsə̀bwə́l bòrhó w bə̀ m'ê wɛ̀rhɛ́ bə̀ cə́mə́. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce tabɔlɔ́ w kɔ̀bɔ́ wɛ̃́, kúsə̀bwə́l bòrhó w n'ô nyɛrhɛ cə́mə́ yə̀-bəlwàálɛ́. Lyì jàlà kwè bə bùlə̀ nə́ gakó bə ce cə́m mó wə, bə zɛ̃̀ bə yɛ̃̌ Yi rí tɛ̀bɛ́ rə̀ wɔ́ nɑ̃́nyì y mú ni. È jà Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ rɛ́ n'ê byili bə̀ nə́ gə tu címí, yə̀-còlò gə zhe nə́ba, lyì gə n'ê jí zùùrì ǹdə́ nə́ba, ráá lyì gə zɔ nə́ba bə zwɛ̃ nə́ jɛ̃̀-kɔn rɛ́ gakó myɛ sə nə́ ce rə̀myɛ́ gakó Yi jɔ̃̀ wa, sə nə́ lwar bə̀ rə̀ b'a sɛ̃ nə́ba. Sə nə́ bə̀k'á pyà sɛ̃́ɛ̃̀ jàà dɔ̃ wɛ̃́ yé. "Numbyíní kɛ̀bɛ́ è n'ê tó Yi ni ǹdə́ è wu gakó Yi ŋwɛ́nɛ́ ǹdə́ y è m'ê zhə̀lə̀." (Nwəə 37:23). Wɔ́ Cinu Yi ń nə́ ń sɛ̃ numbyíní ni, bá è gə tu myɛ è yò t'â la cɔ̃̌ yé… "Yi n'ê zə numbyíní rə̀ m'ê zhə̀lə̀, rə̀ n'ê cili è sɔ̃, è gə tu myɛ è yò t'a zh̀ìlì yé…" "Numbyíní yó dɛ̃̌ zhɔ̃̌ t'â shí yi-púrhí ráá yi-zùr sɔ̃ yé, wɔ́ Yi rə̀ n'ê kɛ́ lò gakó bùrsì." (Nwəə 75:7-8). Yi pɔ ŋyé Esərayɛl lyì byǎ bɛ́ nɛ pamparɛ̃́ɛ̃ rə wɔ̀: "Lò bə mə̌ sə n zə ń byǐ ráá ń bə̀kɔ́ n mə n twì̃ cə́mə́ tumə yé, lò bə mə̌ sə n vò jə̀pɛ́rɛ́, n byɛ̀ lò ywə́lə́ yé. Lò mɔ̀bɔ́ ń wɛ̀rhɛ́ rə̀myɛ́

Copyright ANGF

rə̀-ná-cí nə́ ń wɛ̀rhɛ́ pwarha tumə Yi yé né." (Yi nyə́ né y Lyĭrh 18:10-12). "È gə wɔ́ byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê twì tùmtùm-bəywààlɛ́ mɔ́ ǹdə́ byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê twì càl-tumə né mó, ǹdə́ nə̀fwə̀əlé ǹdə́ lyì-gurnə bé, ǹdə́ byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê cèrhé wɛ̀ tɛ̀bɛ́ rɛ̀ də̀ Yi mú, ǹdə́ byɛ̀bɛ́ gakó bə̀ nyí só kɔma góm mó yilə, bə̀ b'a ce be pwɛ̀ nè, bə̀ t'a la cɔ w wɛ́ zú yé." (Kɔn dɛ̀bɛ́ Zhā nɔ 22:15). "Cinu Yi wòwò: bə̀k'á vò jə̀pársɛ cìnə́ sō yé, mùnì ga á bə̀k'á zə jìmdì yé." (Vwì-zwélnə bé 19:31). "Lò gə wò ába bə̀ zhəlnə á byɛ̀ cùùrì ywə́lse, bə̀ zhəlna jə̀pársɛ cìnə́ sō, s'á wɔ̀ lò mó ńmyɛ̌ nɛ: Yi lyì bí mə̌ sə bə byɛ̀ Cinu bə̀ Yi rí, bə̀ bə mə̌ sə bə byɛ̀ cùùrì ywə́lse lyì-nyìrh yil yé. Á gə yə̀ rə̀myɛ́ zɔ̀m zwini b'a zə ába á t'á la dwí nɔ á súlí á cìn nì yé, Yi t'â la ába rə̀ pwɛ̀ ré pɔ yé." (Ezəyi 8:19-20).

Ǹ gə né ǹ kàrmɔ̀ sɛ́bɛ́ rɛ́ tɛ̀bɛ́, sə́ lwar bə̀ Yi n'ê zɔ̀m ǹdə́ mɔ́, rə̀ n'ê cící mú mùnì ga sə́ yɛ̌ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ wɔ̀rhɔ́ nɛ. Sə́ lwar bə̀ kúsə̀bwə́l ré bùlə́ né nyɛ̀bɛ́ nə̀ ŋwɛ́nɛ́ ǹ wɛ́ mó n'ê byili mú bə̀ yɛ̌ ń dɛ̀ tàkwā nɛ, rə̀myɛ́ wɔ̌ è ce ǹ wu w sú ǹdə́ tétɔ̀ná dúdú sá, ń zɛ̀ ǹ né ǹ bùl ǹ wɛ́ ǹ zhe: "À gə wɛ̀rhɛ́ rə̀myɛ́, à dwí lyì bí ǹdə́ à dɔwabá ǹdə́ lū w lyì bí wɔ́ etər bə̀ la nɛ́ wál? À gə shɛ̀nɛ́ à zù Yi, à k'â t'â la sɔ jàà w yé, à t'â la sana nyɔ́ jàà w kə́dò yé, etər à b'a wɛ̀rhɛ́ nɛ́?" Bùlə̀ né nə̀myɛ́ gə ŋwɛ́nɛ́ ǹ wɛ́ nə zhɛ̀ ǹ kə́ ǹ tá ǹ nyǐ nə̀cɛ̀ndé nánfɔ̀lɔ̀ w ǹdə́ yə̀-zùlə́ né ǹdə́ wu-nyɔ̀ w ǹdə́ nyǔ mə̀ t'â la zhɔ̌ mɔ́ gakó Yi la tó Yezu Kristə dɛnnɛ rə pɔ̌ mɔ́ yé. E jǐrh wɔ́ lū w wɛ̀ ré dúdú ǹ ká ǹ né ǹ nyǐ. Lwar bə̀ Yi pansɛ́ du kɔn gakó, wɔ́ rə̀myɛ́ è ce ǹ mə̌ sə́ zù Yezu Kristə. Cu mú ywē né dǔr mó n'ê ce numbyíní jǐrh Shətana yóm. (Ebərə 2:14-15). Lwar bə̀ kɔn rɛ́ də̀bɛ́ rə̀ ŋwɛ̀nɛ́ ǹ wɛ́ rə̀ n'ê cər mó ǹdə́ ǹ cìn pɔ Yezu Kristə ne èlə̌sɛ̌ mɔ́, ǹ gə shɛ̀nɛ́ rə̀myɛ́ yò rə̀ b'a ce ǹ wu w jǐrh nánkùlù ǹdə kúsə̀bwə́l bòrhó ta.

5. Jə̀l. – Jə̀l wɔ́ gɔ-ku kɔ̀bɔ́ ò zum ò n'ô twì lwɛlɛ dúdú. Jə̀l ré n'ê nyɛrhɛ lwɛlɛ tǔ numbyíní wu w wɛ́. Numbyíní wu w wɛ́ lyim ǹdə́ dō súl ŋwɛ́nɛ́. Rə̀myɛ́ wɔ́ lwɛlɛ rə̀ n'ê ce numbyíní vùr è dō myə̌l. Numbyíní wɔ̌ è pyɛ́nɛ́ ǹdə́ lyim kǒ, sə dɛ̄ ŋwɛ́nɛ́ è y'à pyɛ́nɛ́ e ga e zə rɛ e twì lwɛlɛ. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce, lò gə pwírí ń wɔ́ lyim cə́bal, sə́ lwə̀l sǔbri Yezu ni mùnì ga

Copyright ANGP

n vwărh mɔ lyim rí wɛ̃́. “Èlăsɛ̃́, á bə̀k'á kwè lyimə yé.” (Kùr-ju sɛ́bɛ́ rɛ́ 45:5). Yɛ̌ lyim kŏ ne, bə̀ká pupuri tɛ̃́ yé, bə̀ká vúvŭ yé, ǹ gə wɛ̀rhɛ́ èta rə̀ bə càn yé. (Nwəə 37:8). Lyim kŏ e pupuri tɛ̃́ wɔ́ lwɛlɛ, lò mɔ̀bɔ́ ń né ń dùr ń dō bwɛ̃̌ rə̀-ná-cí kaka t'â zwẽ nyí gaga yé. (Səswaálsɛ 27:4). “Ǹ lyim bə̀k'a zɛ̃̀ làlà yé, bə̀ lò mɔ̀bɔ́ ǹ lyim n'ê zɛ̃̀ làlà bə surhə zhe yé.” (Ekələzhaasɛ 7:9). Rə̀myɛ́ ce, yɛ̌ lyim kŏ ne èlăsɛ̃́. (Kɔlɔɔsɛ 3:8).

Lyì jàlà ŋwɛ́nɛ́ bə̀ n'ê nywɛ̀ sɛ̃́ mùnì ga bə̀ lyimə né só, jàlà n'ê pyà bə̀ jim cú mùnì ga bə̀ lyimə né tu. “Rə̀myɛ́ gaga mɔ́ n'ê kwɛrhɛ è jĭrh ǹdə dɔm swă ta bə̀ wun ní wɛ̃́.” Rə̀ nyɛ̌ ǹdə wɔ́ cə́m ń né ǹ wɛ̀rhɛ́ ǹ la ń mə́ ń gu lò ta. (Yi nyə́ né lyĭrh sɛ́bɛ́ rɛ́ 32:33). Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal só ń jim cú, e jà Yi byili bə̀ wɔ́ rə̀myɛ́ rə̀ wŏ né jim rə̀ n'ê cí. Yezu wòwə̀: “Swéné ǹ dō ǹdə ǹ cìcì ta” n kə́ n wɔ̀: “Swénénə á zwə̀ bé.” Yi bwəl nə́ba nyí bə̀: rə̀ b'a pə nə́ba sŭbri ǹdə́ nə́myɛ gə n'é pɛ byɛ̀bɛ́ bə̀ dó nə́ba mɔ́ sŭbri.” Yi bə lò mɔ̀bɔ́ ǹ né ǹ wɛ̀rhɛ́ wu-zhìlù só yé. Búlə́ ǹdə́ dō gu yăl ŋwɛ́nɛ́ numbyíní wu w wɛ̃́. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce Yi n'ê yăl bə̀ rə̀ yə̀-zùlə́ né jŏm nə́ wun ní wɛ̃́. Nə́ gə n'é yăl yə̀-zùlə́ né nə̀myɛ́, Yi b'a ce nə jòm né wɛ̃́ twéétwéé.

6. Dɔm. – Dɔm n'ê nyɛrhɛ Shətana. Wɔ́ mə̀myɛ́ mə̀ swèlè Awa Edɛn vɔlɔ w wa, mə cɔ̀ numbyíní ǹdə́ Yi dɔbrɛ́ nántwə̌ yə́. Shətana yàl màlɛ́ka, e zɛ̃̀ e dó Yi ni, Yi zhìlì è yò. È gə́ pwírí Yi cí Adama ǹdə́ Awa cɛ y yó Lusəfɛɛrɛ jàà y wɛ̃́ mɔ́ ce e zɛ̃̀ e dùr bə̀ bwɛ̃̌ e zhìlì bə̀ yò ǹdə́ Yi. Nə́myɛ mə̌ sə né lwar bə̀ Shətana bwɛ̃̌-dŭr ré rə̀myɛ́ mɔ́ ŋwɛ́nɛ́ numbyíní wu w wɛ̃́. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce numbyíní gə pwírí è dō cɔ̃̀cɔ̃̀ e zɛ̃̀ è n'ê dùr bwɛ̃̌. “Bwɛ̃̌-dŭr-cí tá ń dùr lò nɔ̀nɔ̀ ǹdə gu.” (Nwəə 8:6). Bwɛ̃̌-dŭr n'ê ce bùlə̀ námməlwɛ̀lɛ́ lyì jàlà wɛ̃́, mə̀ zhìlì jàlà yò, mə ce jàlà n'ê gwi dwā. Mə̀ n'ê ce bal ǹdə́ ń kɛ̃̄ cɔ̀ dwā yò. Wɔ́ mə̀myɛ́ mə̀ ce zwini ǹdə́ bə-dwā só sú lũ w wɛ̃́.

7. Nyə̀swəl. – Nyə̀swəl wɔ́ shó ò wɔ́ rə̀ kùjú. Rə̀ n'ê nyɛrhɛ lò mɔ̀bɔ́ kɔn t'â swí ń yírh mɔ́. “Zhə̀nà, zwini tɛ̀bɛ́ rɛ̀ n'ê zal numbyíní mú kùr n'ê shí wɛ́rɛ́ sónó dɛ̃́dɛ̃́ wɛ̃́. (1 Timote

6:10). Tənà èdù ŋwɛ́nɛ́ bə̀ n'ê byɛ̀ bə̀ Kōgo. Gàà mɔ́ nyə̀swələ jàlà ŋwɛ́nɛ́ nə̀ y'a j'a lyì lyì nə̀myə̀lse nə̀ sùúli kùm rə lá Kɔn wɔ́ èta ǹdé lò mɔ̀bɔ́ kɔn t'â swí ń yírh mó. Rə̀-ná-cí tá ń pɛ ń kɔn nə̀mɔ̀ nɛ gaga. Ń né ń yǎl sə kɔn gakó yə̀ ńmyɛ̌ nyǎn. Ń tá ń tó zhə̀n dúdú sɔ́má ń mə́ ń pyà nə̀cɛ̀ndɛ̀ yé, ń né ń wɛ̀rhɛ́ yǔyǔ ń mə́ ń súlí ń pyà nə̀cɛ̀ndɛ́, e jà cɔ̌ la wɛ̀ ré rə̀myɛ́ jú. Yezu cìcì wòwə̀: "Á bə̀k'á pyà nə̀cɛ̀ndɛ́ á cí cɛ yó yé. Á gə cí ri cɛ yó, ŋwɔ̀là wɔ̌ bə̀ b'a pwə́r á jìsí bə zù bə pwàr rɛ̀, cɛ̌ wɔ̌ ò jí ri, e jà rə̀ wɔ̌ rə̀ cɔ̀ myɛ. Pyǎna á jɛ̀-kɔn rɛ́ á cí Arəzana wa, bə̀ ŋwɔ̀là tɛ̀nɛ́ gàà bə̀ la jìrh pwə́r bə̀ zù bə pwà rɛ̀ yé, cɔ̌ myɛ tɛ̀nɛ́ ò la rɛ jú yé, e jà rə̀ wàr rə̀ la cɔ̌ myɛ yé." "Ń jɛ̀-kɔn rɛ́ gə́ ŋwɛ́nɛ́ mə̀gǎ, wɔ́ gàà ǹ wu-bùlə̀ né myɛ ŋwɛ́nɛ́." (Məco 6:19-22). Akā ǹdé ń dwí rí gakó y'à só wársɛ́ ǹdé kàmmə̀zwǐsí ǹdé sánnə́má; wɔ́ wɛ̀ ré rə̀myɛ́ dúdú sónó è ce bə̀ gakó cì. (Zhɔbɛ 7). Zidə Yəsəkərəyɔtɛ, yàl Yezu kwā-lò, sə ń tə̀ wɛ́rɛ́ sónó dúdú yil n myìnì ń Cinu ǹdé ń Yó-cə́bal mɔ́ n pa. Rə̀myɛ́ kwā nɛ́ n pwírí kɔn bə càn yé, n zɛ̀ n vò n tɔ̌r nyíní n gu ń cìnə̀. È də̀ wɛ́rɛ́ y ǹdé sánə́má mɔ́ rə̀ bə càn yé, wɔ́ wɛ́rɛ́ y sónó w ò ŋwɛ́nɛ́ numbyíní wu w wɛ́ mó è wɔ́ lwɛlɛ rɛ́. Zàzà lũ w wɛ̀ ŋwɛ́nɛ́ lyì bí n'ê té, shəsherh myɛ ŋwɛ́nɛ́ sə̀ n'ê dùrə̀, lò mɔ̀bɔ́ ń byili kɛ̀bɛ́ è la dǔr e lyɛ̃ è dwā bɛ́ mɔ́, kɔn gə yàl zhə̀nà, rə̀-ná-cí né ń nɛ wársɛ nánzhəzhɔ̌. Bala ǹdé kana neanzhəzhɔ̌ wɛ̀rhɛ́ rə̀myɛ́, bə tó rə̀ dɛnnɛ bə nə wársɛ nánzhəzhɔ̌. Sə lwarna bə wársɛ́ sə̀myɛ́ mɔ́ cɔ̀ lyì bí bə̀myɛ́ cìcì yò e jà sə zhìlì bə̀ dwí rí myɛ dwā nɛ. Numbyíní gə n'ê yǎl nə̀cɛ̀ndɛ̀ nàná, rə̀ n'ê vùr è myə̌l. Lò mɔ̀bɔ́ ń né ń pyà kɔn rə̀ t'â swí ń yírh ǹdé lò mɔ̀bɔ́ ń né ń pyà pyɛ̀lɛ̀ ǹdé nyumbyí kɛ̀bɛ́ è n'ê pyà sə lyì bí cɛ̀rhɛ́ mo mó, bə̀myɛ́ ga wɔ́ kɔn rə̀dù. Lò gə zhe pyɛ̀lɛ̀, n zɛ̀ ń né ń nwɛ̀nɛ̀ byɛ̀bɛ́ bə̀ bə yó zhe mó yàà yàà. Lò gə zhe nə̀cɛ̀ndɛ̀, ńmyɛ zɛ̀ ń né ń wɛ̀rhɛ́ nə̀mwà bɛ́ ǹdə ń gə́ só né. È gə wɔ́ Yi tum rí shò-kwā nɛ́, lyì jàlà y'a pyà sə bə ce be kristə-lyì gùlú tumə né yé né, èta, bə zɛ̀ bə̀ n'ê twì bə̀ cìn yilə, sə è də̀ Yi yil yé. Yé né cə́bal mɔ́ ńmyɛ̌ zɛ̀ ń né ń bwí ǹdé Yi-sɔ́msɛ́ dwā bɛ́ lyì bí, ń né ń yǎl sə kristə-lyì bí gakó jìrh ńmyɛ̌ gùlú w lyì. (Markɛ 9:38). Yezu wòwə̀: "Dɛ̌na á cìn cɛ̀nɛ̀. Á bə̀k'á wɛ̀rhɛ́ bwɛ̌-dǔr yé, bə̀ lò gə zhe nə̀cɛ̀ndɛ̀ dɛ́dɛ́ myɛ,

Copyright ANGP

rə t'â súlí ń myə̌l dwɛ̀lɛ̀ yé." (Lwiki 12:15). Nyĭnə nə̀cɛ̀m-bal mɔ́ ń bə surhə zhe mó səswalá yá: "Nə̀cɛ̀m-bal mə̀dù ń yà ń vwàl jíjí dɛ̋dɛ̋. N zɛ̏ ń nə́ ń téré ń wɛ̋ ń zhe: bwə̌l tɛ̀né à la m'a ce à jíjí rí gakó né yé, etər à m'a wɛ̀rhɛ́ nɛ́? N zɛ̏ n bù ń wɛ̋ n wɔ̀: à yě à gə́ m'a wɛ̀rhɛ́ nɛ́: à m'a mà à bòbwɛ̀sé, a k'a kwɛrhɛ a lù sə̀ dwā nánfwàlsɛ̀ sə dwini shɛ̀bɛ́, a m'a ce à jíjí rí ǹdə́ à nɛrɛ́ y gakó né, a zɛ̏ a wɔ̀ à cìn nì: ǹ zhe nə̀cɛ̀ndɛ̀ byinə nánzhəzhɔ̌ yilə. Shĭrh, sə́ jí, ń nyɔ̀, ń fùù ǹdə́ wu-nyɔ̀. Yi zɛ̏ rə wɔ̀ mɔ̀: bə surhə cə́bal, cəcɛ̄ y kɛ̀bɛ́ cìcì à m'a zwɛ̄ ǹ myə̌l ré, sə tɛ̀bɛ́ gakó ǹ tɛnɛ ń cɪ́ mú, mɔ̌ ń mà n cìní ri? Kɔn m'a yə̀ éta ǹdə́ lò mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń pyà nə̀cɛ̀ndɛ̀ ń cìn yilə, e jà ń də̀ nə̀cɛ̀m-bal Yi yírh w yé." (Lwiki 12:17-21). Numbyíní gə nɔ lū w kɔn gakó e jà e dwì è myə̌l ré, è nɛrɛ́ y zhe kùrə̀? (Markɛ 8:36). Yezu wɔ̀ bɛ́: "Á bə̀k'á tə̀ kùjú kɔ̀bɔ́ á la jú, ǹdə́ gɔ̀nɔ̀ kɔ̀bɔ́ á la co yil, á zɛ̋ á n'á cɪ́ á myə̌l ré zal twə́lé á wɛ̋ yé, numbyíní myə̌l ré du kùjú... wɔ́ lū w lyì bí bə̀ yəl Yi rí tɛ̀bɛ́ rɛ̀ wɔ́ zhə̀n mɔ́ pár mɔ́, wɛ̏ ré rə̀myɛ́ gakó pyǎ yò zù twéé gakó. Sə è gə wɔ́ ámyɛ̌ yilə, á Da mɔ́ yě b'ǎ zhe rə̀ tum. Cenə Yi pyɛ̀lɛ̀ rɛ́ nyí shɔ̀nɔ́ yò zù ába, s'á yɛ̌ bə̀ ń mà n pə ába tɛ̀bɛ́ rə̀ tàl mɔ́ n súlí. Á jɛ̏-kɔn rɛ́ gə́ ŋwɛ́nɛ́ mə̀gǎ wɔ́ gàà mɔ́ á wun bùlə̀ né myɛ ŋwɛ́nɛ́." (Lwiki 12:22,23,31,34).

8. Shətana. – Wɔ́ èmyɛ́ è wɔ́ kɔma bɛ́ ǹdə́ kɔ̀mdɛ́ gakó da. È ŋwɛ́nɛ́ numbyíní wu w wɛ̋, è n'ê ce lyì bí wɛ̀rhɛ́ yə̀-bəlwàálɛ. "Wɔ́ Shətana è wɔ́ á da. Á zɛ̏ á n'á yǎl á wɛ̀rhɛ́ á da mɔ́ pùbùlə̀. È wɔ́ lyì-gurnə kùrju yi ní ga. È gə́ də̀ zhə̀n cə́bal mɔ́ ce, è yə̀ zhə̀n wɛ̋ zhì gaga yé. Èmyɛ́ è wɔ́ kɔ̀mdɛ́ da. Rə̀myɛ́ ce, è gə n'ê gòm è kɔma bɛ́, wɔ́ tɛ̀bɛ́ rə̀ mɛ̌ ǹdə́ y mɔ́ è n'ê zɔ̀mà." (Zhā 8:44). Lò gə gòm kɔma ǹdə́ ń yə̀l ǹdə́ mɔ̀bɔ́ ń gòm kɔma ǹdə́ bə̀ cá, bə̀myɛ́ ga twì yə̀-bəlɔ́lɔ́. Lò ŋwɛ́nɛ́ ń nə́ ń gòm kɔma ǹdə́ ń "nyì-zɔ̀mà" lò dō ŋwɛ́nɛ́ wɔ́ "sábá" ń nə́ ń kɛ̄ ń mə́ ń gòm kɔma, ń dō zɛ̏ ń ŋwɛ́nɛ́ wɔ́ ń "tumə" né dɛnnɛ lyì bé n'ê tó né bə̀ lwar bə̀ lw" kɔma ń nə́ ń gòmə̀. Lò mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń wɛ̀rhɛ́ lyì bé yírhə́ w ǹdə ń wɔ́ zhə̀n-cí ta, e jà wɔ́ kɔma, rə̀-ná-cí nə́ ń wɛ̀rhɛ́ yə̀-bəllɔ̀lɔ́, ń nə́ ń kwè ń cìn ǹdə Yi rí rə̀ t'â gòm kɔma mɔ́ ta. "Nə́ gə n'é wə̀l bə̀ námyɛ̌ ǹdə́ né Da mɔ́ jìrh wu òdù, nə́ j'ǎ k'á

ŋwɛ́nɛ́ cə-byín wɛ̃́, wɔ́ kɔma nə́ n'é gòmə̀, nə́ tɛ̀nɛ́ zhə̀n sɔ́má yó yé." (1 Zhā 1:6). "È gə wɔ́ byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê twı̀ tùntùm-bəywààlɛ́ mɔ́, ǹdə́ byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê twı̀ càl-tumə né mó, ǹdə́ nə̀fwə̀ə́lé, ǹdə́ lyì-gurnə bé, ǹdə́ byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê cèrhé wɛ̃̀ tɛ̀bɛ́ rə̀ də̀ Yi mú, ǹdə́ byɛ̀bɛ́ gakó bə̀ nyí só kɔma góm mó yilə, bə̀ m'a ce be pwɛ̃̀ nè, bə̀ t'â la cɔ w wɛ̃́ zú yé." (Kɔn dɛ̀bɛ́ Zhā nɔ 22:15). "Wɛ̃̀ ré tàlpyɛ̀ y Yi súl mó, kɔma ǹdə́ lò mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń gòm kɔma bùrsì jàà mɔ́ cə́bal twə́r ŋwɛ́nɛ́ rə̀ wɛ̃́." (Səswaálɛ 6:16-19).

9. Càmmə́sɔ̀wá. – Càmmə́sɔ̀wá y n'ê nyɛrhɛ numbyíní gakó wu bùlə̀ né è wu w wɛ̃́ mó. Sə̀sə̃̀yùlú w kɔ̀bɔ́ wɛ̃́ è nyɛ̃̀ nábyṹ, è bə càn yé, è só fòò jú, è yírhə́ né pyi, è n'ê wɛ̀rhɛ́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ twéétwéé è k'ê yə̀l è tum pár yé. Èta numbyíní wu w n'ô wɛ̀rhɛ́ nɛ́. Dɛ̃ ŋwɛ́nɛ́ lò mó ńmyɛ̃̀ bə yò zhe yé, dɛ̃ dō ŋwɛ́nɛ́ ń wu w zɛ̃̀ ò n'ô zhizhiri dɛ̃̀. Ń dō gə dó mo ń tá ń lwə̀l mo sŭbri yé, e jà lò gə yə̀ mo dwé, n zɛ̃̀ ń nə́ ń lwə̀l rə̀-ná-sí sŭbri nánfò. "Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ n'ê byili pamparɛ̃ɛ̃, bə̀ lyì jàlà m'a zɛ̃̀ dwā né nánkwaá nɛ́ wɛ̃́, bə yɛ̃̌ Yi ni zhú mú ni, bə tó kɔma cìnə́ ne bə zwɛ̃̄ còrhò mɔ̀bɔ́ mə̀ n'ê shí nə̀cílsi námmə̀lwǎlsɛ́ sono mó. Lyì m'a yŭr be ǹdə́ kɔma zɔ̀mà. Kaka k'ê t'â la bə̀ wun ní wɛ̃́ yál rə ce bə dùr cìzhìl ǹdə́ kɔn wɔ̀rhɔ́ yé..." (1 Timote 4:1-2). "Bànà nə́ bwəlse Yi ni ǹdə́ wu òdù, nə́ zhí ri ǹdə́ nə́ wun gakó, ǹdə́ wu kɔ̀bɔ́ ò bə lwɛlɛ dwí-byĭ zhe, ǹdə́ yala nyɛ̀bɛ́ bə̀ shàrh ǹdə́ nɛ̃̌ zwɛ̃́zwɛ̃́." (Ebərə 10:22). Wu w òmyɛ́ jĭrh ǹdə wu kɔ̀bɔ́ ò tó myìn-zhù dɛnnɛ o jĭrh warhgaá ta.

10. Yi yírhə́ nə́. – Yi yírhə́ né nə kɔn dɛ̀bɛ́ gakó numbyíní n'ê wɛ̀rhɛ́ è wu w Wɛ̃́ mó gakó. Kɔn tɛ̀nɛ́ rə̀ wɔ̃̌ rə̀ b'a shèè Yi yírh w yé. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce Yi nə kɔn dɛ̀bɛ́ gakó numbyíní n'ê bùl è wu w wɛ̃́ mó. Sə̀sə̃̀yùlú w kɔ̀bɔ́ wɛ̃́, numbyíní yə́-zwə̃̌ n'ê nyɛrhɛ Yi yírhə́ né.

11. Myı̌n-mə̀jə̀ə̀lè. – Myı̌n-mə̀jə̀ə̀lé n'ê nyɛrhɛ yi sónó wə́. Rə̀myɛ́ n'ê byili bə̀ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal wu w wɛ̃́ Yi só mo. Zhə̀nà, Yi bə yə̀-bəlɔ̀lɔ́ só yé, sə rə̀ só nə́ba, rə̀ t'â yǎl sə yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal cí yé, rə̀ n'ê yǎl sə n pyìrhí ń wu w mùnì ga n nə nyṹ.

Copyright ANGP

Yezu tú yə̀-bəlɔ̀ló cəbal vwăṛh. Lwiki 15:10 byili bə̀ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cəbal mə̀dù gə pyìrhí ń wu, wu-nyɔ̀ nánfɔ̀lɔ ŋwɛ́né Arəzana wa. Myĭn-mə̀jə̀əlé n'ê zɔ̀m ǹdə́ nəba Kristə jal mɔ́ yò. "Yezu wɔ́ Yi pyì-bwɛ̀lɛ́ y è n'ê vùr lū w yə̀-bəlwàálɛ́ mɔ́." (Zhā 1:29).

12. Yi màlɛ́ka. – Yi màlɛ́ka y n'ê nyɛrhɛ Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́. Yi n'ê yăl rə zɔ̀m ǹdə́ lò mɔ̀bɔ́ gakó yə̀-bəlɔ̀lɔ́ ŋwɛ́né ǹdə́ mɔ́ mùnì ga rə̀-ná-cí shɛ̀nɛ́ n zwē nyí ń wu w wɛ́ bə̀ ń wɔ́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́-cí. Èta, Yi b'a yě rə̀ pwɛ̀ ré ǹdə́ rə̀ sónó w ga nɛ rə zù ń wɛ́.

13. Epwɛ̀nɛ́. – Epwɛ̀nɛ́ y n'ê nyɛrhɛ Eshirhə náàcɛ̀nɛ́. Yi Eshirhə y wɔ́ zhə̀n-cí, èmyɛ́ è n'ê ce numbyíní lwar bə̀ è zhe yə̀-bəlɔ̀lɔ́, sə bùrsì kɔ́ bàn rə̀myɛ́ yilə. Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ tɛ̀nɛ́ numbyíní èsə̌yùlú w wɛ́ yé, bə̀ Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ ǹdə́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ t'â jòm jàà èdù yé.

À lò, ǹ gə pwírí ǹmyɛ́ cìcì mú wu w n'ô nyɛrhɛ ǹdə numbyíní éshùrhú w kɔ̀bɔ́ ta, sə́ gwiri ń lwə̀l sŭbri Cinu Yi ni. Pul ǹ wu w ń pə Yi pwɛ̀ ré ne rə zù. "Zwē nyí ń zù Cinu Yezu Kristə, èta ǹ b'ǎ nə vwăṛh." Yi n'ê yăl rə vwăṛh mɔ́, rə lyə́r ǹ wu w rə pɔ̃́ wu dō nándŭ ǹdə́ éshìrhé nándwɛ̀. Éésə̌yùúlí rə̀lyè nyɛ̌ w wɛ́ bə̀ b'a byili wu nándŭ w gé wɔ́ kɔn ná-dwí yilə.

TABƆLƆ́ 2

Wu kɔ̀bɔ́ ò zhe yə̀-bəlɔ̀lɔ́, cə́bal né ń yăl vwăṛh. Sə̀sə̌yùlú w kɔ̀bɔ́ n'ô nyɛrhɛ lò mɔ̀bɔ́ ń wu w n'ô pyìrhí, n zɛ̀ ń né ń pyă Yi. Yi màlɛ́ka y zhe Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ rə̀ wɔ́ shù w mú è jɔ̀ wà; zɔ̀mɛ̀ rɛ́ rə̀myɛ́ n'ê byili bə̀: "Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ wɔ́ nányì, rə̀ zhe jàn. Rə zhe nyí du búlə́ shĭ kɛ̀bɛ́ è yésé ga zhe nyí. Rə̀ n'ê zwì numbyíní wu w wɛ́, rə lyɛ̄ rə zù è yala nɛ́ cìnə́ gakó wɛ́. Rə̀ n'ê bùr numbyíní wu-bùlə̀ nɛ́ ǹdə́ è shilə nɛ́ gakó bùrsì." (Ebərəbá 4:12). "Numbyíní gakó mə̌ sə e cì twər rə̀dù fòró bə kɛ́ è bùrsì..." Èta Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ n'ê byili bə̀ "Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ kwăndɛ wɔ́ cu" yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal ǹdə́ lò mɔ̀bɔ́ ń wu w wɔ́ nánkùlù w mú mə̌ ǹdə́ myĭn-cɔ̀lɔ w wɛ́ zú.

Copyright ANGP

2. Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal né ń yǎl sə Yi vwǎrh mɔ́

Yi maléka y zhe numbyíní yó-kóló è jɛ̀ y dō mó wɛ́. Rəmyɛ́ n'ê byili yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cəbal nɛ, sə n lwar bə̀ ń mə̌ ǹdə́ cu. Nə́ só nə́ yala nɛ́ dɛ̌dɛ̌, nə́ n'ê zwì gàndɛ̀, nə́ n'é jí kùjú; nə́ n'é shili nə́ yala nɛ́. Nə́ n'é wɛ̀rhɛ́ èta, mùnì ga nə́ wun zə nàn. E jà ǹdə́ rəmyɛ́ ga nə́ yala nɛ́ la cú, bə kwè nè bə ce nə bwárh, cɔ̃ jí ri. Wɔ́ nə́ ywə́lsé dúdú sə̀ la nɛ́ yál byinə nə̀ bə zhɔ̌ zhe yilə, wɔ́ sə̀myɛ́ sə̀ la Yi yé né rə ké sə̀ bùrsì.

Nə́ nə sə̀sə̌yùlú w kɔ̀bɔ́ wɛ́, yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cəbal mɔ́ mɔ̀bɔ́ ń ju kùr n pul ń wu w ń nə́ ń cili Yi rí rə̀ só mo mó zɔ̧̀mɛ̀ rɛ́. Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ w y'à ce ń wu w jĩrh nánbyű, sə Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ ju kùr è n'ê zwì ń wɛ́ ǹdə́ è pwɛ̀ ré. Yi pwɛ̀ ré n'ê zwì ń wu w ń ò wɔ́ Yi-jì mú wɛ́, rə̀ n'ê vùr byín rí. Vwàmá nɛ́ nə́ n'ê nyɛrhɛ yə̀-bəlwàálɛ́ ń wɛ́ mó shə́r. A lò, wɔ́ rəmyɛ́ yilə, ǹ gə kàrmɔ̀ sɛ́bɛ́ rɛ́, sé yɛ̌ Yezu Kristə mó ń wɔ́ lū w pwɛ̀ ré mó ne n zù ǹ wɛ́ ǹdə sə̀sə̌yùlú w kɔ̀bɔ́ gə́ n'ê byili ní. Yezu wòwə̀: "Wɔ́ àmyɛ́ à wɔ́ lū w pwɛ̀. Lò mɔ̀bɔ́ ǹ nə́ ǹ tó à kùrə̀, ǹ tá ǹ la cə-byín wɛ́ zhəl gaga yé." (Zhā 8:12). Ǹ wàr cə-byű w ǹ la vǔr ǹ wɛ́ ǹdə́ ǹ sə̀pwà jàn yé ráá ǹdə́ ǹ surhə ráá ǹdə́ lò dō surhə yé. Tɛ̀bɛ́ rə̀ wɔ́ nàná ǹ mə̌ sé wɛ̀rhɛ́ ń mé jì cə-byű w ǹ wɛ́ mó, wɔ́ sé yɛ̌ Yi pwɛ̀ ré ne rə zù ǹ wɛ́. Lwar bə̀ cə-byű wə́, wɔ́ nə́ yə̀-bəlwàálɛ́. E gə wɔ́ cəcɛ̃ nɛ, cànà ǹdə́ cəmmə́sɔ̌rh zhe pwɛ̀ námpɔ́lɛ́, sə cɛ y gə tú è lɔ́wá, nə̀nyɔ́nɔ́ lyĩ, cə-byű w ǹdə́ cànà y ǹdə́ cəmmə́sɔ̌sɛ́ gakó pwɛ̀ ré jé. Wɔ́ Yezu ń wɔ́: "Nə̀nyɔ́nɔ́ w ò wɔ́ cángá mɔ́." Cinu Yezu gə́ tú n zù Zhərəzalɛm Yi-jì y w yi ní, ń jì lyì bí byɛ̀bɛ́ bə̀ y'à n'ê yè nɛ̃ nɛ́, pyìlsí ǹdə́ épwɛ̌nsé mó gakó, n yìrh tabɔ́ɔ́lɛ́ bə̀ y'à n'ê lyə́r wársɛ́ rə̀ yó mó n ló tɛ̌, n wɔ̀: "Bə̀ m'a byɛ̀ à jì y bə̀ Yi-co jì. Ámyɛ̌ zɛ̀ á zə èmyɛ́ mɔ́ e jĩrh ŋwɔ̀là jàà." (Məco 21:13).

Yi n'ê yǎl rə zə ǹ wu w rə yə̀ rə̀ jì, rəmyɛ́ Yi-jì. Rə̀ n'ê yǎl rə zù è wɛ́ rə jòm, rə kwɛrhɛ ya, rə ce rə̀ pwɛ̀ ré yə̌r yə, rə ce rə̀ sónó ǹdə́ rə̀ wu-nyɔ̀ yə̀ è wə̀. È də̀ nə́ yə̀-bəlwàálɛ sǔbri dúdú pɔ yil Yezu tú yé, ń tú ń la súlí n vwǎrh nə́ba yə̀-bəlɔ̀lɔ́ jàn dɛ́ ǹdə́ ò ŋwɔ̀nɔ́ w wɛ́. "Rəmyɛ́ ce, á gə tó Byĩ mú dɛnnɛ á cĩ á cìné, á m'ǎ yə̀ lyì byɛ̀bɛ́ bə̀ cĩ bə̀ cìn zhə̀n zhə̀na." (Zhā 8:36).

3. Lò mɔ̀bɔ́ ń pyìrhí ń wu w gə́ jĭrh né

TABƆLɔ́ 3

Sə̀sə̌yùlú w kɔ̀bɔ́ n'ô nyɛrhɛ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal mɔ́ mɔ̀bɔ́ ń wu w nɔ pyìrhú pamparɛ̃ɛ̃ mɔ́. N zɛ̃̀ n lwar bə̀ ń wɛ̀rhɛ́ yə̀-bəlwàálɛ nánzhezhɔ̌, Yi bə rɛ só yé. Wɔ́ rə̀myɛ́ yil Yezu Kristə cù də̀-jɔrhɔ́ w yó. Yi zɛ̃̀ rə tó rə̀ zɔ̀mɛ̀ rɛ́ dɛnnɛ rə byili mu Yi màlɛ́ka y è zhe də̀-jɔrhɔ́ w è jɔ̃̀ w mɔ́, rə̀myɛ́ yi ní ń wu w k'o kwɛrhɛ o zhìlì yə̀-bəlwàálɛ́ tɛ̀bɛ́ nánzhezhɔ̌ w ń wɛ̀rhɛ́ mɔ́ yilə. N zɛ̃̀ n pyìrhí ń wu w gakó. Rə̀myɛ́ kwā nɛ́ n lwar sónó w nánfɔ̀lɔ̀ w kɔ̀bɔ́ Yi tó Yezu Kristə dɛnnɛ rə zə ǹdə́ mɔ mɔ́ pár ń wɛ̃́, rə̀myɛ́ yi ní n zɛ̃̀ n ji kùr n lwar bə̀ Yezu Kristə, Yi Byi mú tú ń yə̀-bəlwàálɛ́ vǔr, bə̀ Yezu shɛ̀nɛ́ "n cì dɔ̌ kɔ̀bɔ́ ò yò zhìlì yó" ń jàà wà.

Bə̀ mà Yezu, bə pú sɔr yó-pǔ ń yó wə, bə zò ń jɛ̀sɛ́ ǹdə́ sèsé, n cì də̀-jɔrhɔ́ yó nə́ yə̀-bəlwàálɛ́ yilə. Lò mɔ̀bɔ́ ǹ zù Yezu Kristə dùlì dùlì Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ n'ê byili mu n lwar rə̀myɛ́ gakó ń wu w wɛ̃́. Ń gə zɛ̃̀ ń nə́ ń kàrmɔ̀ Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́, ń nə́ ń nɛ ń cìn rə̀ wɛ̃́ ǹdə zhə̀zhé wɛ̃́ ta. Rə̀myɛ́ yi ní, n zɛ̃̀ n lwar bə̀ ń yà ń nyɛ ǹdə́ Yi, n jà ń yà ń nə́ ń cẽ rə̀ nyə́ nə́. Rə̀myɛ́ ce ń wu zɛ̃̀ o zhìlì dɛ̃̀dɛ̃̀, n pyìrhí ń wu ǹdə́ wu-zhilù, n kúrh yə́-nàná. Rə̀myɛ́ yi ní, Yi sónó w ǹdə́ rə̀ yə̀-zùlə́ nə́ b'a yə̀ nɛ́ ǹdə́ mɔ́. "Sə rə̀ Byi Yezu jal mɔ́ n'ê vùr nə́ yə̀-bəlwàálɛ́ gakó nə́ jìrh wárhgáá." (1 Zhā 1:7). "Cinu bə zhɔ̌ zhe bwə́l lyì byɛ̀bɛ́ bə̀ wun ní zhìlì mú nyí ni; rə̀ n'ê zwẽ byɛ̀bɛ́ bə̀ ywə́lsé wun n'ê zɛ̃̀ mɔ́." (Nwəə 34:19). Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ k'ê wɔ̀: "Nyǐnə lò mɔ̀bɔ́ à n'â nyǐ ń sõ mó: wɔ́ rə̀-ná-cí mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń lyɛ̀ɛ̀ mɔ́, ń wu n'ô zɛ̃̀ mɔ́, mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń dùr à zɔ̀mɛ̀ rɛ́ mɔ́." (Ezəyi 66:2). Wɔ́ Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ è n'ê lyǐrh mo Yezu zɔ̀mà nɛ́ bwɛ̃̀bwɛ̃̀: "À bə̀kɔ́, ǹ nɔ ǹ yə̀-bəlwàálɛ́ sǔbri, zhəl ǹdə́ yə̀-zùlə́." Ń zɛ̃̀ ǹ nə́ ǹ nyǐ Yezu jal mɔ́ mə̀ ló tɛ̃́ də̀-jɔrhɔ́ w yó mó twéé twéé, ń lwar bə̀ wɔ́ ǹmyɛ́ yil Yezu jal ló tɛ̃́, ń zɛ̃̀ ń pwírí ǹ yə̀-bəlwàálɛ́ shə́r rə yɛ̌ mó n jǐrh fúlə́ə́, bə̀ wɔ́ Yezu cìcì ń zwẽ nə́ nɔ̀nɔ̀ w ǹdə́ nə́ zwini rí n zhĩ, èta ń nə́ ń lwar bə̀ wɔ́ nə́myɛ̌ yə̀-bəlwàálɛ́ yil bə̀ cɛ̀mɛ̀ Yezu. "Cinu Yi bə zhɔ̌ zhe ce nə́myɛ̌ yə̀-bəlwàálɛ́ jòm ń yó." (Ezəyi 53).

Shāā ga ń wu w y'à sú ǹdə́ cə-byín jìmdì dúdú, sə èlǎsɛ̃́ Yi

Copyright ANGP

ce rə Eshirhə náàcɛ̀né y pwɛ̀ ré yə̌r mo, e shàrh mɔ̀ n jǐrh námpwà̃ ǹdə bədʊ̃kwele ta. Yezu jal mɔ́ jàn yilə. (Ezəyi 1:18). "Yi Eshirhə y n'ê byili nə́ wɛ̃́ pamparɛ̃ɛ̃ bə̀ nə́ wɔ́ Yi byǎ." (Orɔm 8:16). Èlǎsɛ̃́ n zɛ̃̀ ń yě pamparɛ̃ɛ̃ bə̀: "Yezu zə ń cìn n yə̀ vwǐ-kɔna. Nə́ zɛ̃̀ nə́ tó ń jal mɔ́ dɛnnɛ nə́ nə nə́ cìnə̀, nə́ jà nə́ nə nə́ dwə́ə́ ré sǔbri. Èta Yi byili nə́ba rə̀ yò-ècɔ̀nɔ̀ w nánfɔ̀lɔ̀ w rə̀ wɛ̀rhɛ́ ǹdə́ nə́ba mɔ́." (Efɛɛzɛ 1:17). Yala shilə nə́ yə̀-bəlwààlɛ́ zɛ̃̀ nə du ń wɛ̃́ rə yɛ̌ Yi yǎl shilə nə́ ne nə zù ń wɛ̃́ Yi tum rí wɔ̀rhɔ́ yilə "wɔ́ ńmyɛ̃̌ ń jɛ̀rɛ̀ n tó yé n swéné nə́ba." Ń gə́ lwar bə̀ wɔ́ èta, n zɛ̃̀ ń só Yi ǹdə́ kɔn dɛ̀bɛ́ gakó rə̀ wɔ́ Yi nyɛ̀nɛ́, n yɛ̌ lʊ̃ w ǹdə́ ò wɛ̀ ré ne.

Sə̀sə̌yùúlí tɛ̀bɛ́ wɔ́ vwàmá nɛ́, rə̀ n'ê nyɛrhɛ yə̀-bəlwààlɛ́. Vwàmá nɛ́ du bal mɔ́ wɛ̃́, nə̀ ŋwɛ́nɛ́ pwɛ̀ nè, e jà Shətana myɛ zhǐ è n'ê nyǐ, è n'ê yǎl e k'a bə̀ e zù è jàà y wa. Wɔ́ rə̀myɛ́ yil Cinu Yezu nə́ ń cící nə́ba bə̀ nə́ zə nə́ yírhə́, nə́ ce Yi, nə́ dùr Shətana yé nə́ mùnì ga e vò kwã nɛ́ e yɛ̌ nə́ba.

TABƆLƆ́ 4

Sə̀sə̌yùlú w kɔ̀bɔ́ n'ô nyɛrhɛ kristə-lò mó mɔ̀bɔ́ ń tó Yezu Kristə nə́ Cinu ǹdə́ nə́ Zwennə mó vwǐ rí ń zwə́l n mə n zwẽ nə́ba mɔ́ dɛnnɛ n nə yə̀-zùlə́ mó. Rə̀-ná-cí kə́ ń tá ń zhɛ̌ ń cìn dɛ̌ yé. "Sə è gə wɔ́ àmyɛ́ yilə, à zhe nə́ Cinu Yezu Kristə də̀-jɔrhɔ́ w zhə̀nà, b'ò ce a zɛ̃̀ à n'â nyǐ lʊ̃ w ǹdə wɔ́ cú ò cù ta à yilə, ǹdə wɔ́ cú àmyɛ cù ta lʊ̃ w yilə." (Galatɛ 6:14). Yezu cù də̀-jɔrhɔ́ yó, mùnì ga nə́ tó ń dɛnnɛ nə́ yə̀ lyì byɛ̀bɛ́ bə̀ wɔ́ cángá: "ń cìcì zwẽ nə́ yə̀-bəlwààlɛ́ n mə n cì də̀-jɔrhó w yó, mùnì ga nə́ yə̀ ǹdə wɔ́ cú nə́ cù ta, nə́ zɛ̃̀ nə́ jǐrh cángá." (1 Pyɛɛrɛ 2:24). Ǹ jǐrh kristə-lò mɔ̀bɔ́ ń cù lʊ̃ w yilə. Galatɛ 5:16 wɛ̃́, bə̀ byili bə̀ nə́ zhəl ǹdə Yi Eshirhə y gə́ n'ê byili ní, sə nə́ bə̀k'á k'é wɛ̀rhɛ́ ǹdə nə́ yala nɛ́ shilə nə́ gə́ n'ê yǎl nɛ́ yé. Galatɛ 5:25 wɛ̃́ bə̀ k'ê wɔ̀: "Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ gə ŋwɛ́nɛ́ ǹdə́ nə́ba, sə nə́ vò ǹdə́ è gə́ n'ê byili ní."

Sə̀sə̌yùlú w kɔ̀bɔ́ wɛ̃́, nə́ nə bə̀ zɔ Yezu. Bə lwə̌r ń gàmmə̀-zwǐsí bə lyẽ mo. Nə́ nə dàmmə̀shɔ̀ɔ́rɛ́ tɛ̀bɛ́ lyì bí m'ê mà mɔ̀

Copyright ANCP

"À tó Kristə ne bə
pəpa nɛ dè-jɔrhɔ́
yó."
Galatɛ 2:20.
"Lwarna b'ǎ nyɛ̌
ǹdə á cu á shə́r
yè-bəlɔ̀lɔ́ wɛ́ ta, á
zɛ̀ á tó Yezu Kristə
dɛnnɛ á bwìrhì á
jǐrh Yi lyì."
Orɔm 6:11.

"Sə è gə wɔ́ àmyɛ́
yilə, à zhe né Cinu
Yezu Kristə dè-
jɔrhɔ́ w zhènà, b'ò
ce a zɛ̀ à n'â nyǐ
lũ w ǹdə wɔ́ cú ò
cù ta à yilə, ǹdə
wɔ́ cú àmyɛ cù ta
lũ w yilə."
Galatɛ 6:14.

4. À tó Kristə ne bə pəpa nɛ dè-jɔrhɔ́ yó

mɔ́. Wɔ́ "còrhò-tum rí tɛ̀bɛ́ rə̀ n'ê pɛ nə́ba yə̀-zùlə́ mó rə̀ jòm ń yó." "Bə̀ cɛ̀mɛ̀ mɔ̀ nə́myɛ̌ yə̀-bəlwàálɛ́ yilə. Pyɔ̌ Erɔdɛ ǹdə́ ń lyì bí mà mɔ̀ ǹdə́ dàmmə̀shɔ̀ɔ́rɛ, bə pú sɔr yə́-pú ń yó, è yə̀ sánámá yə́-pú yàl yé. Bə̀ yə̀ mɔ wɛ̀rhɛ́ ǹdə pyɔ̌ ta yé. Bə zɛ̌ bə wìlì ń yé né bə̀ n'ê mɔ̀n mɔ̀ bə̀ zhe: "nə́ n'é ce mó Zhwĭfubá Pyɔ̌!" Bə zɛ̌ bə pùrh tə̀tàr ń yó, bə vùr gàndɛ́ ń yala nɛ, bə mà ń yó w ne. Bə̀ gə́ wɛ̀rhɛ́ mɔ èta bə zhɛ̀, bə zɛ̌ bə zə mɔ bə vò bə pəpa də̀-jɔrhɔ́ yó.

Lyì nánzhəzhɔ̌ ŋwɛ́nɛ́, wɔ́ bə̀ nyú w dúdú bə̀ wɔ́ kristə-lyì. Bə̀ n'ê zhə̀l Yi-jùwə̀, bə̀ n'ê núnə́, bə̀ n'ê zwẽ Cinu kùjú wə́, e jà dɛ̃ gakó bə̀ n'ê tó bə̀ tùntwə̃̀ə̃̀ né dɛnnɛ bə pəpa bə̀ Cinu mú də̀-jɔrhɔ́ yó. "È də̀ lyì byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê byɛ̌ nè bə̀ Cinu, cinu bə̀ la Arəzana tənà y wɛ̃́ zú yé. Wɔ́ byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê wɛ̀rhɛ́ à Da mɔ́ ń ŋwɛ́nɛ́ Arəzana w mɔ́ pùbùlə̀ mó, bə̀ m'a zù è wɛ̃́." (Məco 7:21-27).

Sə̀sə̌yùlú w òmyɛ́ cìcì mú wɛ̃́, nə́ nɔ bə̀ Zhidə tə̀ wársɛ 30 sónó dúdú yil n myìnì Cinu Yezu n yè. Wɔ́ wɛ́rɛ́ sónó ò pyi ń wu w ni. Shə̀dɛ́ɛ́sɛ́ ju myìnə́ sə m'e tó cəcɛ̃ nɛ sə zə Yezu. Sə tə́ tɛ̃́tɛ́ɛ́ sə m'e lwar lò ná-yil ń mà n jí ń kàmmə̀-zù-èdɔ̀lɔ̀ wá. Rə̀myɛ́ wɛ̀rhɛ́ kɔn tó ǹdə́ Yi nyì-zwennə bé gə́ byili ní. Yi nyì-zwennə bé wòwə̀: "bə̀ tə̀l ń gàndɛ́, bə zɛ̌ bə tə́ tɛ̃́tɛ́ɛ́ bə m'e lwar lò ná-yil ń mà n jí ń kàmmə̀-zù-èdɔ̀lɔ̀ wá." Bə̀ zɔ Yezu bə zwẽ ń kɔn gakó, bə zhɛ̌ mɔ̀ bə wɔ̀: "nə́ t'á yǎl sə bal mɔ́ mɔ̀bɔ́ jí pyɛ̀lɛ̀ nə́ yó yé."

Lyì bí n'ê yǎl sə Yi cĩ́ bwəl bə̀ yó, rə ce dwà y nyɔ̀, rə ce nə̀nyɔ́nɔ́ lyĩ, e jà bə̀ bə shɛ̀ sə bə kwè bə̀ cìn bə ce Yi dúdú jɔ̌ w yé. Lyì jàlà ŋwɛ́nɛ́, wɔ́ zwini gə tú è zhe be dɛ̃ fòró bə zɛ̌ bə̀ n'ê lyǐrh bə̀ Yi ŋwɛ́nɛ́.

Shə̀dáá èdù zɛ̌ e zə swé e m'e zò Yezu sə́pún ni, nɛ̌ ǹdə́ jal du. Rə̀myɛ́ kwã nɛ́, cə́-bya tú e kúrh, rə̀myɛ́ yi ní Pyɛɛrɛ zhì zhì kɛ̃-byĭ èdù yé né n bili bə̀ ń yə̀l Yezu pár yé. Pyɛɛrɛ zɛ̌ rə̀myɛ́ kwã nɛ́ ǹdə́ cĩl n lwə̀l sǔbri ǹdə́ wu-zhìlù nánfɔ̀lɔ̀. Nə́ shɛ̀nɛ́ nə́ b'ǎ tó nə́ tùntwə̃̀ə̃̀ nə́ ráá nə́ zɔ̀mà dɛnnɛ nə́ bwə̀l Yezu yò nə́ byili? Ráá ń yò bwə̌l e byili cìzhìl zhe

nəba? "Lò mɔ̀bɔ́ gakó ǹ zhì lyì bí yé né ń byili pamparɛ̃ɛ̃ bə̀ ǹ zù àmyɛ́, àmyɛ́ m'a zhì à Da mɔ́ ń ŋwɛ́nɛ́ Arəzana w mɔ́ yé né, a byili bə̀ ń wɔ́ àmyɛ́ lò. Sə lò mɔ̀bɔ́ ǹ zhì lyì bí yé né ń wɔ̀ bə̀ ǹ yəl à párá, àmyɛ m'a zhì à Da mɔ́ ń ŋwɛ́nɛ́ Arəzana w mɔ́ yé né, a wɔ̀ b'à yəl ǹ pár yé." (Məco 10:32-33).

Yezu wòwə̀: 'lò mɔ̀bɔ́ ǹ yə̀ ǹ də̀-jɔrhɔ́ w kwè ń zhĩ ń mə́ tó à kùrə̀, ǹ wàr ǹ yàl à kwā-lò yé." (Məco 10:38). Wu-nyɔ̌ ciné wɔ́ lyì byɛ̀bɛ́ Yezu wɔ́ bə̀ Pyɔ̌ bə̀ Yi ni Yi ni zhú mú wɛ̃́.

Ńmyɛ̌ ń wɔ́
À Yi rí rə̀·n'ê zal à wu ni
Ńmyɛ̌ sō à n'â shèè né
Ńmyɛ̌ ń nə́ ń sɛ̃ nɛ à zhì kẽkẽ
Ńmyɛ̌ ń wɔ́
Ńmyɛ̌ ń nə́ ń yìlì nì
Wɔ́ Yezu, à Zwennə mó.

TABƆLƆ́ 5

Nyǐnə numbyíní y kɛ̀bɛ́ è nɔ è yə̀-bəlwààlɛ́ sǔbri è wu w jǐrh wárhgáá e nə vwǎrh Yi gə́ zhe wu-bɔ̀nɔ̀ w mɔ́ yilə. Numbyíní y èmyɛ́ wu w jǐrh Yi-jì zhə̀n zhə̀na. Wɔ́ gàà mɔ́ Yi Da, Yi Byi ǹdə́ Yi Eshirhə y ŋwɛ́nɛ́ ǹdə Yezu Kristə gə́ bwəl nyí ní. "Lò mɔ̀bɔ́ ǹ só ne, ǹ m'ǎ zwẽ à zɔ̀mà nɛ́ ń cí ǹ wɛ̃́. Sə à Da mà n swéné mó. Rə̀myɛ́ ce àmyɛ́ ǹdə́ à Da ga m'a bə̀ ǹ sõ, nə́ mɛ̃ ǹdə́ mɔ́." (Zhā 14:23). Wɔ́ Yezu Kristə jàn yil Yi n'ê cí bwəl numbyíní yó rə cí y sɔ́má cángá yó.

Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ w shə́r numbyíní y èmyɛ́ wu w wɛ̃́, e jǐrh Yi jì. Ɛ̀ k'ê də̀ Shətana y è wɔ́ kɔma cə́bal mɔ́ è zə vwàmá è ŋwɛ́nɛ́ wu w òmyɛ́ wɛ̃ yé, èlǎsɛ̃̀ è jǐrh zhə̀n-cí Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ y è ŋwɛ́nɛ́. Shāā ga, è y'à wɔ́ shilə námməlwǎlsɛ sə̀ y'à ŋwɛ́nɛ́, sə èlǎsɛ̃̀ k'ê də̀ sə̀myɛ́ yé, wɔ́ Yi Eshirhə y è ŋwɛ́nɛ́ è n'ê ce è byǎ bɛ́ bə̀ wɔ́: sónó, wu-nyɔ̌, yə̀-zùlə́, cìn-lwəl, wu-bwɛ̃̀bwɛ̃̀, wu-bɔ̀nɔ̀, wu-pɔ̌, yala-zhìlù ǹdə́ cɛ̀nɛ̀ tǔ ǹdə́ byǎ dwā byɛ̀bɛ́ bə̀ càn Yi ǹdə́ numbyínə́ bé yilə. Rə̀-ná-cí mú

Copyright ANGP

Dwã sónó,
Wu-nyɔ̌,
yə̀-zùlə́,
yala nɛ zhìlù,
cɛ̀nɛ̀ wɔ̀rhɔ́,
dwã nɛ sãɔ̃,
e zhə dwã zhə̀nà,
wu-bɔ̀nɔ̀ ǹdə́
cìn-zal
Galəshi 5:22

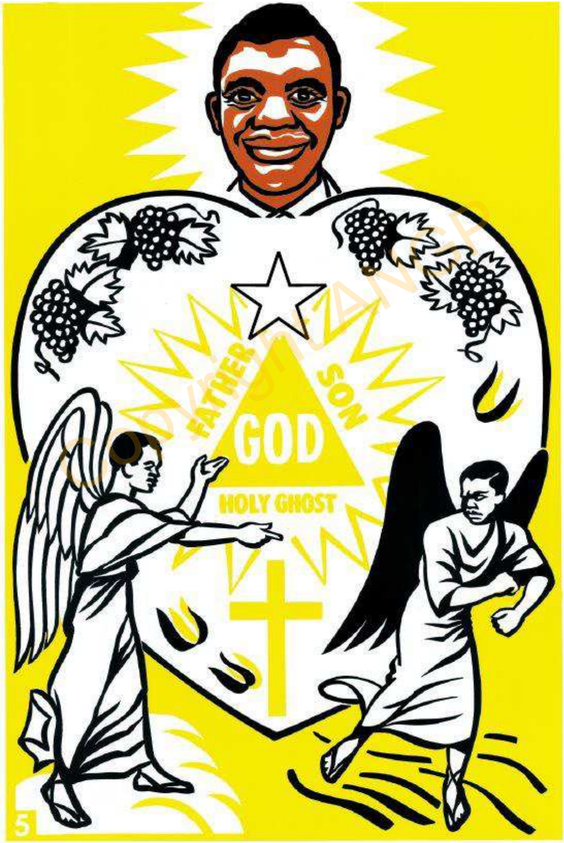

5. **Numbyíní wu w wɔ́ Yi jì**

cǒ w ná yá, sə jɛ̀ y èmyɛ́ b'a ce byǎ. Wɔ́ ń gə́ zù Kristə n nə́ ń zwɛ̃ ń nyə́ né mó è ce ń nə́ ń ce byǎ nánzhəzhɔ̌. (Zhā 15:1-10). Rə̀-ná-cí shɛ̀nɛ́ n zù Yezu Kristə, n sú ǹdə́ Eshirhə náàcɛ̀nɛ́, n zwɛ̃ nɛ̌-shɔ Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ wɛ́, rə̀myɛ́ ce ń wɔ̌ ń cɛ̃ shilə námməlwǎlsɛ́ yò, n pəpa ń tùntwə̀ə̀ né də̀-jɔrhó yó. Ń tá ń tó Yi ni wɛ̀ ré tɛ̀bɛ́ ń yírhə́ nə mɔ́, ń zhǎ nyɛ̌ mɔ́ ǹdə́ tɛ̀bɛ́ ń nə́ ń zə ń jɛ̀ ń dwə̀rh mó dúdú yil yé. Wɔ́ ń Yi ni zhú mú yil ń nə́ ń tó Yi ni Yezu Kristə jàn yilə. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce ń zhe ŋwɔ̀nɔ́ lũ w kɔ̀bɔ́ wɛ́. N zɛ̀ ń nə́ ń dɛ̀ Yezu Kristə twírí yə́, ń yɛ̌ pampaɾɛ̃ɛ̃ bə̀ ń bà n nə cəl Yezu Kristə sõ. Ń nə́ ń zhə̀l ǹdə́ Yi sónó w ò ŋwɛ́nɛ́ ǹdə́ mɔ́ byinə nə̀ bə zhɔ̌ zhe yilə.

"Wu-nyɔ̌ cìnə́ wɔ́ lyì byɛ̀bɛ́ bə̀ wɔ́ wu-pɔ̌ cìnə́, bə̀ bə̀ m'a nə Yi ǹdə́ bə̀ yírhə́." (Məco 5:8). Pyɔ̌ Dəvyidi yà ń zhe nə̀cɛ̀ndɛ̀, n jà ń yà ń nə́ ń jí bɛlɛ ń zwə̀ bé yó, sə ǹdə́ rə̀myɛ̃ ga, ń yà ń yɛ̌ bə̀ búlə́ né nánfɔ̀lɔ̀ w wɔ́ ń wu w wɛ́ nə̀ ŋwɛ́nɛ́. Ń gə́ yɛ̌ bə̀ ń zhe lwɛlɛ ń wu w wɛ́ mó ce ń wòwə̀: "zhə̀nà, Yi sɛ̃ nɛ rə vùr jìmdí à wɛ́, rə ce à wu w k'a kwɛrhɛ ò n'ô wɛ̀rhɛ́ rə̀ pùbùlə̀ né." (Nwəə 51:12). Nə̀myɛ̌ mə̀dù ga wàr ń cìcì yò ń la kɔrhɔ ǹdə́ Yi yé, nə́ mə̌ sə né lwə̀l sǔbri Yi ni ǹdə́ nə́ wun gakó ǹdə Dəvyidi ta, fòró nə́ yò kwɛrhɛ ǹdə́ Yi. Dəvyidi lwə̀l wu-nándǔ Yi ni. Èta, Yi n'ê yǎl rə sɛ̃ nə́myɛ nɛ rə pə nə́ba wun nándùn. È də̀ né kàmmə̀-zwìsí nə́ b'ǎ kǎr, ráá nə́ pyà bùrì nə́ pə nə́ cìn nì ráá nə́ bwəl nyə́ nə́ pə yi ni yil nə́ yò b'a kwɛrhɛ yé. Wɔ́ Yi cìcì rə̀ b'a sɛ̃ nə́ba. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce rə̀ wòwə̀: "à m'a ló Yi nɛ̌ á yó á jǐrh wárhgáá. À m'a pə ába wu nándǔ ǹdə́ éshirhə nándwə̀. À m'a vùr wu-kùlù á wɛ́ a zɛ̀ a pə ába kɔ̀bɔ́ ò də̀ nánkùlù mú. À m'a ce à Eshirhə y á wɛ́, a zɛ̀ a ce á wɛ̀rhɛ́ ǹdə́ à nyə́ né gə́ n'ê byili ní." (Ezəcəə 36:25-27). Èta, Yi dɔbrɛ́ nándùl ré sɛ́bɛ́ rɛ́ byili bə̀ Yi tó Yezu Kristə dɛnnɛ rə zə dɔbrɛ ǹdə́ numbyíní.

Sə̀sɔ̌yùlú w kɔ̀bɔ́ wɛ́, Yi mə̀lɛ́ka y zhǐ. E jà wɔ́ Yi mə̀lɛ́kabá Yi ce sə̀ n'ê twì lyì bí byɛ̀bɛ́ bə̀ la nyǔ mə̀ t'â la zhɔ̌ nɔ mɔ́ yilə, wɔ́ sə̀myɛ́ sə̀ n'ê yìlì lyì bí byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê dùr Yi mú. (Nwəə 34:8; 91:11-12; Dənəyəə 6:22; Məco 2:13; Tuntumə 5:19; 12:7-10).

Copyright ANGP

Nə́ nə Shətana myɛ è ŋwɛ́nɛ́ Səsə̌yùlú w wɛ̌. È zhǐ numbyíní y shíshùrú w nyí ní. È n'ê dɛ̌ è gə nɔ bɔ̀l s'e k'a zù è jàà y nándwɑ̌ y wɛ̌. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce Kristə tùntúm mú nə́ ń cící nə́ba bə̀ nə́ zə nə́ yírhə́ nə́ lwə̀l Yi. Ń wòwə̀: "dɛ̌na, á bə̀k'á yɛ̌ á surhə nə́ pyi yé, bə̀ Shətana y è wɔ́ zù-bal mɔ́ n'ê jíl dɛ̌ è b'ê swər ǹdə bɔrɔ ta, è m'ê pyà lò mɔ̀bɔ́ è b'a nə s'e zhìlì ń yò." (1 Pyɛɛrɛ 5:8). E n'ê jǐrh ǹdə màlɛ́ka kɛ̀bɛ́ è wɔ́ pwɛ̀-cí ta, è n'ê swèlè kristə-lyì bí ǹdə́ lũ w shilə wɛ̀ ré, è m'ê jə́jɛ̀rɛ́ bɛ bə̀ rə̀ wɔ́ zhə̀na. Sə nə́ gə cẽ è sòlò mó è m'a dùr e yɛ̌ nə́ba. (Zhakɛ 4:7).

TABƆLƆ́ 6

Nyǐnə lò mó mɔ̀bɔ́ Shətana dwɛ̌ mo mó. Rə̀-ná-cí wu w zɛ̀ o zhìlì kókó. Ń yírh rə̀dù pyi, n zɛ̀ ń nə́ ń swě bə̀ ń wɔ́ kristə-lò. Ń yírh ré dõ mó zɛ̀ rə̀ n'ê yǎl rə nyǐ lũ w wɛ̀ ré. Ń yírhə́ nə́ k'ê bə nə́ nɛ cɛ̀nɛ̀ yé, ń wu w wɛ̌ myɛ ń kə́ ń bə Kristə nɛ ń Yi ni zhú mú wɛ̌ yé, sə n shɛ̀nɛ́ n tó Kristə ne n nwɛ̀nɛ̀ yé. Shətana zɛ̀ è n'ê swèlè mò kɔn gakó wɛ̌, ń wàr sə n cẽ Kə́dò yé. Ń kə́ ń tá ń cili kɔn dɛ̀bɛ́ Yi n'ê byili mu yé, n zɛ̀ ń nə́ ń cili kɔma bɛ́ byɛ̀bɛ́ Shətana n'ê bwəl mo bə̀ nyí mú. Rə̀-ná-cí zɛ̀ ń nə́ ń shèè kɔn dɛ̀bɛ́ ń nə́ ń wɛ̀rhɛ́ lũ w wɛ̌ mó ń wɛ̌, e jǐrh wɔ́ Yi sɔ́má y dúdú yil ré rə̀ ŋwɛ́nɛ́ ń nyú wə, ń Yi ni zhú mú ǹdə́ Yi sónó w ga k'ê tɛ̀nɛ́ yé. Ń wu w k'ô bə jàà èdù zhǐ yé. Lò gə nɔ mɔ ń nə́ ń bùl bə̀ ń só Yi, e jà wɔ́ kɔma, wɔ́ lũ w wɛ̀ ré ń só. Shãã ga ń Yi ni zhú mú y'à n'ê jə́jɛ̀mɛ́ ǹdə càmmə́sɔ̀wá ta, èlǎsɛ̌ rə̀myɛ́ gakó jé. Ń kə́ ń tá ń zhĩ ń də̀-jɔrhɔ́ ǹdə́ wu-nyɔ̌ yé, e jǐrh zhĩĩ nánfɔ̀lɔ̀ ń yilə ń kə́ ń tá ń yǎl zhĩ yé. Ń Yi ni zhú mú jé, ń kə́ ń tá ń wɛ̀rhɛ́ Yi-co yé, n swě kɔn dɛ̀bɛ́ gakó ń yà ń nə́ ń bùl ǹdə́ Yi mú yò, n yɛ̌ ń wu w ni n pə Shətana nɛ e zù. N zɛ̀ ń nə́ ń tó lũ w lyì bí kùr n yɛ̌ ń dwɑ̃ kristə-lyì bí ni.

Kṹ-nə̀byíl-èdɔ̀lɔ̀ w ǹdə́ ò cìn-byilu mú dwí rí zɛ̀ o zù ń wɛ̌. Rə̀-ná-cí swě bə̀ Kristə swɛ́nɛ́ mo n vwǎrh mɔ ń yə̀-bəlwàálɛ́ wɛ̌. E jǐrh wɔ́ sɛ̌ nyɔ́ yò è zù mù. Èta, rə̀myɛ́ dwí rí n'ê yí kristə-lò mɔ̀bɔ́ gakó ń nə́ ń tó lò mɔ̀bɔ́ ń də̀ kristə-lò mó nə́. Ń nə́ ń tó lò mɔ̀bɔ́ ń də̀ kristə-lò nè ń zhə̀l címsi jàà wà, n

Copyright ANGP

6. Numbyíní wu kɔ̀bɔ́ Shətana dwɛ́ mó

zɛ̀ ń nə́ ń bùl bə̀ ń dwā kristə-lyì bí bə mɔ nɛ yé, n tó lū w lyì bí ni ń nə́ ń lə́lá sɛ̃́ mɔ́ námpɔ́lɛ́ námpɔ́lɛ́. Èta, kristə-lò Yi sɔ́má y n'ê tó né è ji kùr è cɔ̀, ń tá ń lwar yé. Rə̀myɛ́ yi ní, Shətana zɛ̃̀ è n'ê byili mu bə̀ sɛ̃́ nyɔ́ twər rə̀dù sá t'â cɔ̀ Yi sɔ́má yé. Wɔ́ rə̀myɛ́ yi ní lū w wɛ̃̀ ré shil ré zɛ̃̀ rə̀ n'ê zwì ń wɛ̃́. N zɛ̃̀ ń nə́ ń wɛ̀rhɛ́ ǹdə rə̀myɛ́ də̀ yò ta, ń nə́ ń zhə̀l sɛ̃́ nyɔ́ jààsɛ́ ǹdə́ dədaálsɛ jààsɛ́ wɛ̃́. Shətana zɛ̃̀ è j'â n'ê nyɛ̀rhɛ̀ ń nà nɛ̀ bə̀ ń zhəl bə̀ rə̀myɛ́ t'â cɔ̀ kaka yé, bə̀ lyì bí gakó n'ê wɛ̀rhɛ́ èta. “Bə̀ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ wɔ̀rhɔ́ twər rə̀dù də̀ yò yé.”

Zhə̀nà, kúmsi gə zɛ̃̀ sə̀ ŋwɛ́nɛ́ dɛ̃́ nə́ yó w sə̀ n'ê twì lwɛlɛ, nə́ wàr nə́ la rə̀myɛ́ yò cō bə̀ sə̀ bə̀k'a wɛ̀rhɛ́ yé, sə nə́ gə kwɛ̃̌ nə́ n'é nyǐ, nə́ zɛ̃̀ nə́ shɛ̀nɛ́ lwɛlɛ rə̀myɛ́ zù nə́ wun ní wɛ̃́ wɔ́ rə̀myɛ́ è wɔ́ yò nə́ yilə, èta, kúmsí b'a ji lwɛlɛ càlà nə́ wun ní wɛ̃́ nə lwərh tumə námməywààlɛ̀. Nə́ gə pɔ nə́ jə̀-fɔ́lɛ́ Shətana nɛ, sə nə́ lwar b'è b'a zə nə́ jɛ̃̀ y gakó ne, e zə nə́ námpúm e m'e vò myǐn-jù w byinə nə̀ bə zhɔ̃́ zhe yilə. Wɔ́ rə̀myɛ́ è ce Yi n'ê cící nə́ba bə̀ nə́ yɛ̃̌ bə̀sɔ́nɛ́ yala silə nə́ ne, nə́ bə̀k'á dədal ǹdə́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ dwí kwə̀l kwə̀l yé. Dɛ̃́ gakó sə nə́ dùr nə́ bə̀ Yezu sono, bə̀ wɔ́ ńmyɛ̌ ń wɔ́ nə́ Vwǎrhna ǹdə́ nə́ Cinu.

Bal mɔ́ mɔ̀bɔ́ á nɔ ń zɔ numbyíní shíshùrhú w ni èsǎyùlú w wɛ̃́ mó nə́ nyɛrhɛ lyì bí byɛ̀bɛ́ bə̀ n'ê mɔ̀n kristə-lyì bí mú. Tùùrhí ǹdə́ mɔ̀n nɛ́ tɛ̀bɛ́ rə̀ n'ê dwí lyì bí bə̀myɛ́ nyú w mú n'ê zwè kristə-lyí bí wun wɛ̃́ ǹdə cama ta, rə̀ cɛ̀mɛ̀ bɛ bə̀ wɛ̃́. Rə̀ n'ê ce bə̀ wun ní k'ê bə jàà èdù zhǐ yé. Lwar bə̀ kristə-lò mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń dùr rə̀myɛ́ ywɛ̃, rə̀-ná-cí ké ń tá ń dùr Yi ywɛ̃ yé. Lū w lyì bí zɔ̀mà nɛ́ ywɛ̃ gə zhe kristə-lò, n jǐrh lū w zɔ̀mà nɛ́ yóm, n yɛ̃̌ ń Yi ni zhú mú ni. Twə́lə́ gə zù kristə-lò wɛ̃́ nə̀ zhɛ̀, n zɛ̃̀ ń nə́ ń kwè lyim, ń wu n'ô zhìlì. Shətana y è wɔ́ dɔm mɔ́ námməlwɛ̀ɛ́lɛ́ y mɔ́ gə zù kristə-lò w wɛ̃́, rə̀myɛ́ yi ní, cìn-byilu ǹdə́ bə-wā-swénne zɛ̃̀ rə̀ ŋwɛ́nɛ́ nə́ cəcəl wə.

Kɔn gə wɔ́ èta, nə́ k'é t'á cili nə́ Cinu Yezu Kristə cícú mú, sə nə́ m'é lwar bə̀ sə̀byǐ sónó bə bwàl nə́ wɛ̃́ zú nàná yé, ń wòwə̀: “Zəna á yírhə́, s'a lwə̀l Yi, mùnì Shətana bə̀k'a

Copyright ANCF

ŋwɛ̀nɛ́ e swɛ̀lɛ̀ ába yé." (Məco 26:41; 1 Kɔrɛ̃tɛ 10:12). "Ѐta, lò mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń bùl bə̀ ń zhǐ kẽkẽ, sə n dɛ̃̀ ń bə̀ká n tu tɛ̃́ yé." "Kwĕnə Yi búlə́ né wɛ̃́ ré gakó a zə á jɔ̃̀ wà, mùnì á ŋwɛ̀nɛ́ ń zhì á cẽ Shətana sòlò mó." (Efɛɛzɛ 6:11-18).

TABƆLƆ́ 7

Sə̀sə̃̌yùlú w kɔ̀bɔ́ n'ô nyɛrhɛ kristə-lò mɔ̀bɔ́ ń yɛ̃̌ Yi ni zhú mú ni. Yi y'à zə rə̀ pwɛ̃̀ ré rə yə̌r lò mó ńmyɛ̌, ń lə́lá Yi pɛnɛ́ yá, Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ só ń yó, rə̀myɛ́ kwã nɛ́ n zɛ̃̀ n yɛ̃̌ sɔ́má nántwə̌ y èmyɛ́ mɔ́ nɛ. Sə̀sə̃̌yùlú w súlí ò n'ô byili rə̀-ná-cí mɔ̀bɔ́ ń yə̀ ń wu w pyìrhí gaga, e jà n nyɛ̀ɛ̀ Yezu Kristə yò-ècɔ̀nɔ̀ nyí rí náàcɛ̀nɛ́, n lwar kɔn də̀bɛ́ rə̀ n'ê yǎl bə̀ ń wɛ̀rhɛ́ mɔ́. Lò mɔ̀bɔ́ Yi gə byili mu rə̀ zɔ̀mɛ̀ rɛ́ n zɛ̃̀ n cẽ, rə̀-ná-cí gə zɛ̃̀ ń la ń kɔn dwí tə̀ltə̀l wɔ̀rhɔ́ myɛ rə̀ t'a zwẽ nyí yé.

Yezu cící lyì bí n byili lò mɔ̀bɔ́ ń yɛ̃̌ ń Yi ni zhú mú ni gə́ wɔ́ kɔn ná-dwí yilə. (Lwiki 11:24-26). "Nə̀cílí námmə̀lwɛ̀lɛ́ gə y'à ŋwɛ́nɛ́ lò wɛ̃́, e zɛ̃̀ e shər, è y'à vò è n'ê pyà jàà kɛ̀bɛ́ è wɔ́ jə́, mùnì ga e shǐrh gàà. Ѐ gə pyà pyà è gɔwa, è y'à wɔ̀: à m'a k'a vò à jàà y nándwã́ y wa. Ѐ gə k'â kwɛ̃̀ è tú e pwírí bə̀ zwàr jàà y bə kwɛrhɛ ya. Rə̀myɛ́ yó, è k'â n'ê kwɛ̃̀ è zhə̀l è zal è dwã nə̀cílsi shàlpyɛ̀, sə̀myɛ lwɛlɛ rɛ́ k'ê du èmyɛ́ nyǎn rɛ́, e m'e bà, sə tó dwã sə zù sə jòm lò mó wɛ̃́. Rə̀myɛ́ yi ní ń zwini rí n'ê dwini shãã ga nyǎn rɛ́." (2 Pyɛɛrɛ 2:22). "Səswalá èdù ŋwɛ́nɛ́ è n'ê wə̀lə̀: kùlí y'a tɔlɛ, e k'a zhízhílí e jí è tətɔɔlɛ́."

Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ jààsɛ́ sə̀myɛ́ n'ê byili lò mó mɔ̀bɔ́ ń yɛ̃̌ ń Yi ni zhú mú ni ráá rə̀-ná-cí mɔ̀bɔ́ ń yə̀ ń wu w pyìrhí gaga gə́ wɔ́ kɔn ná-dwí yilə. Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ ǹdə́ ò ŋwɔ̀nɔ́ w gakó k'â n'ô twí ò zwì ń wɛ̃́ o zwẽ ń wu w o cìní. Ǹ gə nyǐ rə̀-ná-cí yé yə́, ǹ b'a pwírí è pɔn kókó, sé lwar bə̀ wɔ́ tɛ̀bɛ́ rə̀ ŋwɛ́nɛ́ ń wu w wɛ̃́ mó rə̀ ce ń wɔ́ èta. Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ gə́ wɔ́ wu-bɔ̀nɔ̀ cí ǹdə épwɛ́nɛ́ ta mó ce è n'ê dwi rə̀-ná-cí wu w wɛ̃́, bə̀ èmyɛ́ ǹdə́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ wàr rə̀ jòm jàà èdù yé. Numbyíní wu w wàr ò yàl Yi jì o j'a yə̀ Shətana myɛ jàà yé. Yi mə̀lɛ́ka y è n'ê nyɛrhɛ Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ mɔ́, du ǹdə́ wu-zhìlù è la ǹdə́ è n'ê

Copyright ANCP

7. Numbyíní wu w kɔ̀bɔ́ ò yě Yi ni zhú mú ni

nyĭ è kwā nɛ́, è n'ê bùl bə̀ dɛ̀ga rə̀-ná-cí m'a n pyìrhí ń wu w ǹdə bal mɔ́ ń byĭ mú yà ń jé mó gə́ wɛ̀rhɛ́ nɛ́ ta. (Lwiki 15:16-18).

Sə̀sə̌yùlú w wɛ̃́, ·nə́ pwírí bal mɔ́ yə̀ ń wu pyìrhí n ká n bə̀ Yi sono zhə̀n zhə̀n ga yé. Ń yə̀ ń wu w pyìrhí n lwə̀l sŭbri Yezu ni yé. Ń wu w jĭrh nánkùlù ńdə cɔ̀bɔ́ ta, ò dɛ̆. Ń jĕ ń tá ń zɔ̀m yé. Ń zhǎ nɛ́ zhĭ sə ń bə Yezu zɔ̀mà nɛ́ nyɛ̆ yé. Ń yírhə́ né shĭrh, sə ǹdə́ rə̀myɛ́ ga ń bə myĭn-jì y gɔ́r" w ò bə·kùr zhe ò la wɛ̃́ wɛ̃́ gaga mó nɛ yé. Dɛ̀ga lyì bí gə nɔ mɔ bə̀ gwɛ̃̌ n'ê nyàm mɔ̀ bə̀ n'ê nyĭ mu ǹdə kristə-lò páá ta. Èta, ń jĭrh ǹdə lú-bɔ̀l mɔ̀bɔ́ bə̀ kwɛrhɛ mə̀ pwɛ̃̀ nè mó ta, e jà mɔ̀ wɛ̃́ mó wɔ́ lwɛ̃́ ǹdə́ cú-cɔ̀ɔ́lɛ dúdú. (Məco 23:27).

Rə̀-ná-cí wu w wɛ̃́ mó jĭrh wɔ́ kɔma bɛ́ da mɔ́ ń zɛ̃̀ ń ŋwɛ́nɛ́ zhə̀n-cí Eshirhə y jàà y wa. Èlăsɛ̃̀ wɔ́ vwàmá nɛ́ ǹdə́ yə̀-bəlwàálɛ́ ǹdə́ ywə́lse námməlwălsɛ́ rə̀ cĭ ń wu w námpúm. Rə̀-ná-cí gə zɛ̃̀ ń né ń yăl n vwărh ń cìn wɛ̃̀ ré rə̀myɛ́ jɔ̃̀ w myɛ, rə cɛ̃ rə̀ ŋwɛ́nɛ́. "Lò mɔ̀bɔ́ gakó ń yà ń cɛ̃ Muyiisi nyə́ né, lyì bə̀lyè ráá lyì bə̀tɔ̀ zɛ̃̀ bə̀ yə̀ ń yò w zhə̀n-cínə́, bə̀ n'ê gwi rə̀-ná-cí. Bə̀ t'â dùr ń nɔ̀nɔ̀ yé. Rə̀myɛ́ ce, lwarna bə̀ lò mɔ̀bɔ́ ń tá ń nyàm Yi Byĭ mú mà n nə zwini nánfɔ̀lɔ̀ du, bə̀ ń tá ń zə ń jal mɔ́ Yi tó mə̀ dɛnnɛ rə zə dɔbrɛ ǹdə́ numbyíní mú ń mə́ ń yàl kɔ̀-twə̃̀, è jà wɔ́ mə̀myɛ́ dɛnnɛ numbyíní yə̀-bəlwàálɛ́ tó né rə shə́r e jĭrh wárhgáá." (Ebərəbá 10:28-29 ǹdə́ 2 Pyɛɛrɛ 2:1-14).

À lò, ǹmyɛ wu w gə nyɛ̆ èta, sə́ pyìrhí ǹ wu w zhə̀n zhə̀nà, ce jàn nɛ́ èlăsɛ̃̀ ń byɛ̃̀ Yi ǹdə́ ǹ wu gakó, rə̀ wɔ̌ rə̀ b'a pɔ̃́ ǹ yə̀-bəlwàálɛ́ gakó sŭbri. Bə̀ Yi sono ǹdə yi-kɔn rɛ́ cə́bal mɔ́ gə́ tú Yezu sono ta, ń tú Yezu sono n wɔ̀: "Kɔn gə wɔ́ ǹ bùlə̀, ǹ wɔ̌ ǹ wárh nɛ a jĭrh warhgáá." (Markɛ 1:40-41). Sə ǹ gə cɛ̃ ǹ wɛ̀rhɛ́ wu-kùlù, ǹ gə só cə-byín rí du pwɛ̃̀ ré, sə́ lwar bə̀ ǹ tá ǹ la kaka nɔ Yi sono yé, bə̀ wɔ́ ǹmyɛ́ cìcì ǹ pyà cu mú ń yɛ̃̌ nyŭ mú ni "Yə̀-bəlwàálɛ kwăndɛ wɔ́ cu." (Orɔm 6:23).

Copyright ANGP

8. Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ cə́bal yó gurə́

TABƆLƆ́ 8

Sə̀səỳyùlú w kɔ̀bɔ́ wɛ́, nə́ pwírí cu mú yú rə̀-ná-cí mɔ̀bɔ́ ń yɛ̌ ń Yi ni zhú mú ni, ráá rə̀-ná-cí mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń wə̀l bə̀ ń mà n yɛ̌ n dɛ̃̀ dɛ̃ dõ sə n pyìrhí ń wu n zù Kristə mó ne. Rə̀-ná-cí wu w sú ǹdə́ wɛlɛ dúdú, ywẽ nánfɔ̀lɔ̀ zhe mo cu mú mə̀ bàn mɔ zal mɔ́ yilə. Èlǎsɛ̃̀ cu mú yú mə̀ zhǐ ń nyí ni, yala nɛ́ shilə né nə̀ n'ê ce ń wɛ̀rhɛ́ yə̀-bəlwàálɛ́ mɔ́ gakó jǐrh nánfò, e jǐrh wɔ́ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ kwǎndɛ́ nánfɔ̀lɔ̀ w ò zhǐ ò n'ô dɛ̃̀ mɔ̀. N zɛ̃̀ ń nə́ ń bùl myǐn-jì y zwini rí yò, rə̀myɛ́ yi ní n pwírí ń kə́ ń wàr Yi ń la byɔ̌ myɛ yé. Ń gə zɛ̃̀ n ji kùr ń la Yi-co wɔ̀rhɔ́ myɛ kɔn k'ê wàr yé. Ń dɔwabá myɛ cìcì zɛ̃̀ bə̀ n'ê dùr ń nyí ni, bə̀ zɔ̀mɛ̀ rə̀dù ga k'ê wàr ń wu ni rə̀ n'ê zal yé. Ń cə̀cɛ̀ndɛ́ rə̀dù ga wàr ń myə̌l dwɛ̀lɛ̀ rə̀ la súlú yé. Rə̀ wàr ń ywə́lə́ rə̀ la vwǎrh yé. Ń kə́ ń wàr Yi ni ń la zhú gaga yé, bə̀ ń yɛ̌ Shətana cə̀r ń yé né ń yə̀ Yi zwì yé.

Kɔn dɛ̀bɛ́ gakó ń yà ń só mó k'ê bə mɔ só yé, ń kɛ̀lɛ́ y cìcì lyì bí myɛ k'ê wàr kaka bə̀ la wɔ̀rhɔ́ bə m'e sɛ̃ mɔ yé. Rə̀myɛ́ yi ní n zɛ̃̀ ń nə́ ń bùl ń wɛ́ ń zhe: "Lò mɔ̀bɔ́ ń wɛ̀rhɛ́ rə̀myɛ́ ń gə tu Yi nǎnyì y jɔ̃̀ wà, zwini nánfɔ̀lɔ̀ b'a zə mɔ." (Ebərəbá 10:31).

N zɛ̃̀ ji kùr ń nə́ ń tɛ́rɛ́ ń wɛ́ bə̀ ń gə yà ń dámǎ n zù Yi y'à cɔ̃̀. Bá ń nə̀bwɛ̀nɛ̀ rɛ́ wɛ́ myɛ ń nə́ ń yǎl n zù Yi, sə kɔn wàr yé. Lyì nánzhəzhɔ̌ tu nə̀bwɛ̀nɛ̀, bə pyɛ̀ gàà mɔ́ bə byɛ̀ Yi sə rə vwǎrh bɛ, sə bə̀ yə̀ ŋwɛ̀nɛ́ yé, bə cì. Sə̀səỳyùlú w kɔ̀bɔ́ wɛ́, yə̀-bəlɔ̀lɔ́ w cə́bal mɔ́ cu mú yú mú èta mɔ́, yə̀ Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ rə̀ b'a zwẽ mo mó cili yé. Ń yə̀ ń Zwennə mó zɔ̀mà nɛ́ cili yé. Èlǎsɛ̃̀ wɔ́ mɔ̀bɔ́ ń la ń bùrsí kɔ́ mɔ́ zɔ̀mà nɛ́ ń la cílú. "Ámyɛ̌ byɛ̀bɛ́ á yə̀ à Da mɔ́ bwəl rɛ́ nɛ mɔ́, lyɛ̃na à yala nɛ á vò myǐn mɔ̀bɔ́ mə̀ t'â cì gaga bə̀ tɛnɛ Shətana ǹdə́ mə̀lɛ́kabá yil mó wɛ́." (Məco 25:41). "Numbyíní gakó mə̌ s'e cì t wər rə̀dù sá fòró bə kə́ è bùrsì." (Ebərəbá 9:27).

TABƆLƆ́ 9

Sə̀səỳyùlú w kɔ̀bɔ́ n'ô nyɛrhɛ kristə-lò mó mɔ̀bɔ́ Shətana sòlò

Copyright ANGP

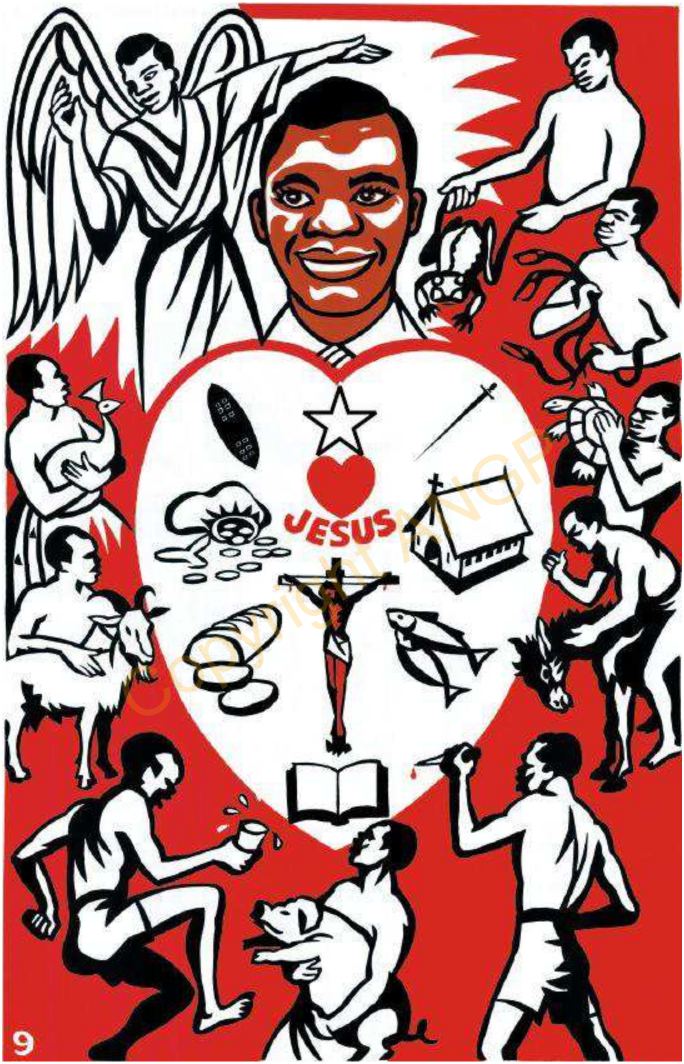

Copyright ANGF

9. Wu kɔ̀bɔ́ ò cə́bal mɔ́ ju bɛlɛ

mó gə tú myɛ ń nə́ ń zhì ń nà yó kẽkẽ n jí bɛlɛ mɔ́. Shətana gə swèlè mo mə̀gǎ mə̀gǎ ń nə́ ń zhì ń nà y yó kẽkẽ kon m'e yí ń cu Yezu Kristə jàn yilə. Rə̀-ná-cí wɔ́ Yezu Kristə dúdú ń n ń nyǐ, wɔ́ ńmyɛ̌ ń wɔ́ ń Cinu ǹdə́ ń Yó-cə́bal ń Yini zhú mú wɛ́. Kàrmɔ̀ Ebərəbá 12:1-2. Kristə-lò mó ńmyɛ̌ yɛ̌ yə̀-bəlɔ̀lɔ́ w ò wɔ́ zhĩĩ numbyíní yil mó ne, n zɛ̀ ń ŋwɛ́nɛ́ sɔ́má y kɛ̀bɛ́ Yi byili mu mú yó.

Shətana y ǹdə́ è kwā-lyì bí kə́kɛ́lɛ́ kristə-lò wu w ni, bə̀ n'ê yǎl bə ce Yi lò mó yɛ̌ sɔ́má y kɛ̀bɛ́ è càn mɔ́ nɛ. Sə̀sə̌yùlú w wɛ́ bə̀ zə wɛ̀ nánzhəzhɔ̌ bə m'e nyɛrhɛ Shətána tùntwə̀ə̀ né numbyíní wu w wɛ́ mó. Wɛ̀ ré rə̀myɛ́ mɔ́ wɔ́: cìn-byilu, sə̀byǐ sónó, nə̀cílsi ńámməlwǎlsɛ e súlí rə̀ dwā nánzhəzhɔ̌.

Sə̀sə̌yùlú w wɛ́ wɔ́ bə̀na à k'â zhǐ jə̀l ré jàà wà. Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ w n'ô tó wɛ̀ nánzhəzhɔ̌ dɛnnɛ ò yí ní lò.

Kristə-lò mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń zhìlì ń yala nɛ mɔ́, ń nə́ ń lwar kɔn dɛ̀bɛ́ gakó yə̀-bəlɔ̀lɔ́ n'ô tó rə̀ dɛnnɛ ò zal lò mó yé-shò bá ò gé tó Yi-sɔ́má dɛnnɛ ráá ò tó tùntwə̀ə̀ nyɛ̀bɛ́ nə̀ nyɛ̌ ǹdə́ pwɛ̀-cí Eshirhə y nyə̀nà ta ò la m'e swèlè mò myɛ ń nə́ ń lwara. Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ gé ŋwɛ́nɛ́ ǹdə́ kristə-lò mó ce wɔ́ rə̀myɛ́ rə̀ n'ê zal mɔ rə̀ m'ê zhə̀l zhə̀n sɔ́má yó. Sə̀sə̌yùlú w wɛ́, lò zhe sɛ̌ kǎ-zɔ̌m ń jɔ̌ w ń mə́ ń sɛ, rə̀myɛ́ gakó wɔ́ kristə-lò mó ń mə́ ń swèlè ń byili bə̀ lū w wɛ̀ ré càn. È gə wɔ́ kristə-lò mɔ̀bɔ́ ń zhí Yi ni kẽkẽ, rə̀myɛ́ rə̀dù ga wàr mɔ kaka rə̀ la wɔ̀rhɔ́ yé, bə̀ rə̀-ná-cí tó Kristə ne n cì də̀-jɔrhɔ́ yó lū w wɛ̀ ré yilə. Lū w lyì bí zɛ̀ bə̀ n'ê tùrh mò, bə̀ n'ê ji mu búlə́; bə̀ n'ê wɛ̀rhɛ́ èta bə̀ m'ê swèlè kristə-lò dɛ̃ gakó, èta kristə-lò mó nə́ ń lyǐrh Yezu zɔ̀mɛ̀ rɛ́ "Lyì bí gə n'ê tùrh ába, bə̀ n'ê nwɛ̀nɛ̀ ába, bə̀ n'ê gòm kɔma bə̀ cí ywɛ̀ nánzhəzhɔ̌ á yó wə, àmyɛ́ kùr tó yilə, s'á lwar bə̀ á wɔ́ wu-nyɔ̌ cìnə́. Fǔnə ǹdə́ wu-nyɔ̌ nánfɔ̀lɔ̀, bə̀ kwǎndɛ nánfɔ̀lɔ̀ zhǐ Arəzana w á yilə." (Məco 5:11-12).

Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ w numbyíní só è wu w wɛ́ mó wɔ́: è nə̀bán mǎ "amyɛ̌". Wɔ́ rə̀myɛ́ è n'ê ce kristə-lò yɛ̌ ń Yi ni zhú mú ni. Nə́ gə t'á yǎl rə̀myɛ́, nə́myɛ wɔ̌ nə́ wə̀l ǹdə Kristə tùntúm mú ta ǹdə́ wu-nyɔ̌. N wòwə̀: "Bə̀kɔ́n rə̀ wɔ̌ rə̀ b'a cə̀r Kristə ǹdə́

Copyright ANGP

nəba sónó? Zwini ráá wu-zɛ̀ɛ̃́ ráá nɔ̀nɔ̀? Nɔrh ráá nəmɔ̀ɔ̀rɛ̀? Yò-cəəlè ráá cu? ...ǹdə rəmyɛ́ ga, nə́ jú bɛlɛ rəmyɛ́ gakó yó, mɔ̀bɔ́ ń só nəba mɔ́ jàn yilə." (Orɔm 8:35,37). Kristə-lò gə zù Yi búl ə né wɛ̃́ ré gakó, zwini gə tú rə̀ zɔ mɔ myɛ ń nə́ ń zhì kẽkẽ sòlò yi ní. Nəmyɛ̌ wɔ̌ nə́ jí bɛlɛ kɔn gakó yó Yezu Kristə jàn yilə.

Càmməsɔ̀wá y è n'ê byili numbyíní y wu-bùlə né mó n'ê jəjɛ̀mɛ́. Kristə-lò mó ńmyɛ̌ sú ǹdə Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ ce ń zhe wu-nyɔ̀ nánfɔ̀lɔ̀. Yi màlɛ́ka y zɛ̃̀ è zhǐ ń yó wə́, è n'ê lyǐrh mo kɔn rɛ́ dɛ̀bɛ́ Yi bwəl rə̀ nyí rə̀ la byɛ̀bɛ́ bə̀ b'a zhì kẽkẽ kɔn m'e yí bə̀ cu mú mú ni pɔ mɔ́. Rə̀ wòwə̀: "Lò mɔ̀bɔ́ ǹ la bɛlɛ jú mú, à b'a pɔ̃́ sɔ́má ń jí nyǔ cŏ w ò ŋwɛ́nɛ́ Yi bɔ́ɔ́ w wɛ̃́ mó byǎ bɛ́... cu twər rəlyè nyǎn mɔ́ wàr kaka mə̀ la wɔ̀rhɔ́ mɔ̀bɔ́ ń la bɛlɛ jú mú ni yé... lò mɔ̀bɔ́ ń la bɛlɛ jú mú, à b'a pɔ̃́ mɑ̃́nɛ è shèè, sə à b'a pɔ̃̀ nəkul-pɔ̌, yil nándùl kɛ̃́ ò yó, Lò mɔ̀bɔ́ ń la tǚ àmyɛ́ yil kɔn m'e yí cə-kɔ́lɛ́ y mɔ́, wɔ́ ńmyɛ̌ ń mà n jí bɛlɛ. À m'a pɔ̃ ŋwɔ̀nɔ́ ǹdə à Da gə́ pɔ nɛ ŋwɔ̀nɔ́ nɛ́ n cìní tənèrh." Lò mɔ̀bɔ́ ǹ la bɛlɛ jú mú, ǹmyɛ b'ǎ n zù kàmə̀-zù-pwà̌ èta. Sə à t'â la ǹ yil ré pɔ́pɔ̌ nyǔ mə̀ t'â la zhɔ̌ sɛ́bɛ́ rɛ́ wɛ̃́ yé. À m'a byili à Da ǹdə màlɛ́kabá yé né bə̀ ǹ wɔ́ àmyɛ́ lò. Lò mɔ̀bɔ́ ǹ la bɛlɛ jú mú, à b'a ce ń yə ǹdə dǎ̀ ta à Yi jì y wə. Ǹ tá ǹ la du gàà gaga yé." "Lò mɔ̀bɔ́ ǹ la bɛlɛ jú mú, àmyɛ b'a zə mɔ́ ń vò ń jòm à pyɛ̀lɛ̀ də̀gwɑ̃́ y yó." (Kɔn dɛ̀bɛ́ Zhɑ̃ nɔ 2:7,11,17,26: 3:5,12,21).

Səsɔ̌yùlú w wɛ̃́ né nə wársɛ lɔ̀bɔ̀ ò nyírí pul ò zhǐ tɛ̃́. Rəmyɛ́ n'ê byili bə̀ kristə-lò mó kwè ń səbyǐ mú myɛ n pə Yi ni. Ń kə́ ń tá ń zə ń səbyǐ mú ń wɛ̀rhɛ́ yàà yé. Ǹ gə́ zhí Yi ni mú ce, ń kwè ń səbyǐ mú ń mə́ ń sɛ̃́ nəmwà nɛ̀, ń kɔn dɛ̀bɛ́ gakó ń zhe shí wɛ̃́ Səsɔ̌yùlú ń nə́ ń vùr rədù ń pɛ Yi ni, ń nə́ ń zə ń kɔn rɛ́ gakó ń mə́ ń cèrhé Yi námpúm.

Səsɔ̌yùlú w wɛ̃́ né nə búrú òdù ǹdə mɔ́mwǎ èdù rə̀ ŋwɛ́nɛ́. Rəmyɛ́ n'ê byili bə̀ kristə-lò mó jǐrh wu-pɔ̌ cí, ń kə́ ń tá ń jí kùjú kɔn lyɛ̃́ cɛ nɛ yé. Ǹ tá ń nywɛ̀ sɛ̃́ yé, ń tá ń jí vwàmá jal yé, ń tá ń jí kɔn dɛ̀bɛ́ rə̀ zhe jìmdì gaga yé. Ǹ kə́ ń tá ń ywàl ń wársɛ yàà yàà yé, ń yala nɛ́ jǐrh Yi jì, ce ń kə́ ń

tá ń cɔ̀ rɛ̀ ǹdé fwə̀l tumə yé, ń tá ń ce nə́wɔ́ yé, ń tá ń nywɛ̀ shəgɛré yé, ń tá ń nywɛ̀ dɔ̀rɔ́gɛ ráá cə́m dwí mɔ̀bɔ́ gakó mə̀ n'ê cɔ̀ numbyíní yé. Èlǎsɛ̃́ wɔ́ kùjú kɔ̀bɔ́ ò càn ò n'ô sɛ̃ numbyíní yala nɛ́ nɛ mɔ́ ń né ń jí. Ǹ wu w jǐrh Yi-co jàà. N zɛ̃̀ ń né ń zhə̀l kristə-lyì bí dwā-gùlú w jàà wà, ń tá ń kwàrh gaga yé, bá yə̀-còlò yi ní myɛ ń né ń zhə̀lə̀. Ǹ né ń wɛ̀rhɛ́ Yi-co ń sō kɛ̀lɛ́ wa ńmyɛ̌ ǹdé ń dwí rí, ráá ń dúdú, bə̀ ń yě bə̀ kristə-lò wàr ń bà n wɛ̀rhɛ́ Yi pùbùlə̀ ǹdé rə̀-ná-cí tá ń wɛ̀rhɛ́ Yi-co yé.

Sə̀sə̌yùlú w wɛ̃́, sɛ́bɛ́ rɛ́ rə̀dù púr rə̀ zhǐ. Rə̀myɛ́ wɔ́ Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ rɛ́, ń né ń kàrmɔ̀ rɛ̀ dɛ̃ gakó, rə̀ n'ê pɛ mɔ surhə ǹdé jàn ǹdé nyǔ ǹdé pwɛ̀ ǹdé nə̀cɛ̀ndɛ̀ tɛ̀bɛ́ rə̀ də̀ ŋwɔ̀lɛ̀ nyǎn. Wɔ́ rə̀myɛ́ rə̀ jǐrh pàntɛ́mɛ́ ń nə̀rh kùr wə̀, rə̀ wɔ́ Yi búlé né shù ń mé ń bwí ǹdé ń zwə̀ bé. Rə̀ wɔ́ kɔn dɛ̀bɛ́ rɛ́ càn ń yilə, rə̀ wɔ́ ń ywə́lə́ kùjú dɛ̃ gakó, rə̀ wɔ́ nɛ̌ ń ywə́lə́ n'ê nywɛ̀, e jà è n'ê shɛ, rə̀ wɔ́ zhə̀zhé ń mə́ ń nyǐ ń wu wə́.

Ǹ né ń zhǐ ń də̀-jɔrhɔ́wá, bə̀ ń yě bə̀ ń gə yə̀ ń də̀-jɔrhɔ́ w zhǐ ń tá la pyɛ̀lɛ̀ yó-pú w nɔ yé. Èlǎsɛ̃́ ń yě bə̀ ń tó Kristə ne n bwìrhì ń zhe nyǔ nándù. Ǹ né ń pyà wɛ̀ ré tɛ̀bɛ́ rə̀ ŋwɛ́nɛ́ dɛ̃ Arəzana w mɔ́, lò lò yírhé bə rɛ nɛ mɔ́, wɛ̀ ré rə̀myɛ́ ŋwɛ́nɛ́ byinə nə̀ bə zhɔ̌ zhe yilə. Ǹ só sə n vò Yi sono, ń nyɛ̌ ǹdə wɔ́ cǒ kɔ̀bɔ́ ò zhele bù-nà nɛ ta, ò n'ô ce byǎ, ń nyɛ̌ ǹdə sɛ́-cǒ jɛ̀ kɛ̀bɛ́ è zhí sɛ̃́-cǒ w páá mɔ́ nɛ ta, e zɛ̃̀ è n'ê ce byǎ nánzhəzhɔ̌. Rə̀-ná-cí ké ń tá ń dùr cu ywɛ̃ yé, bə̀ ń sú ǹdé Yi sónó w ǹdé Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ námpúm.

TABƆLƆ́ 10

Yezu wòwə̀: Zhā 11:25-26, "Àmyɛ́ à wɔ́ bùrhù ǹdé nyǔ mú. Lò mɔ̀bɔ́ ǹ zù àmyɛ́, bá ǹ cù myɛ, ǹ b'ǎ zə nyǔ; lò mɔ̀bɔ́ ǹ wɔ́ lyì-nyì, ń jà ń zù àmyɛ́, ń tá la cú gaga yé." "Lò mɔ̀bɔ́ ǹ né ǹ cili àmyɛ́ zɔ̀mà nɛ́, ń jà ǹ né ǹ zwɛ̃ mɔ̀bɔ́ ń twì nì mú nyí, rə̀-ná-cí zhe nyǔ mə̀ t'â la zhɔ̌, sə bə̀ t'â la ń bùrsì kɔ́ yé, bə̀ ń tó cu wɛ̃́ n lyɛ̃ n vò nyǔ wɛ̃́." Cu ǹdé kaka ywɛ̃ k'ê t'â zɛ̃̀ kristə-lò wu ni yé. "Sə yala nɛ́ nyɛ̀bɛ́ nə̀ n'ê cì nə̀ bwár mɔ́ gə tú nə̀ k'ê t'â la cú nə bwár, rə̀myɛ́ yi ní, kɔn rɛ́ dɛ̀bɛ́

Copyright ANGP

10. Zú n vwǎrhna mɔ́ pyɛ̀lɛ̀ rɛ́ jàà wà

rè kɛ̄ Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ rɛ́ wɛ́ mɔ́ b'a pìrh. Bè kɛ̄ rè wɛ́ bè wɔ̀: Cu mú jàn gɔwa, bè ŋwɛ̀nɛ́ mɔ. Cu, yɛ̀ ǹ jàn rɛ́ ŋwɛ́nɛ́? Cu, yɛ̀ ǹ swǎ y ŋwɛ́nɛ́? Wɔ́ yè-bəlɔ̀lɔ́ ò wɔ́ cu mú swǎ yá. Sə wɔ́ Muyiisi nyí rí rè wɔ́ yè-bəlɔ̀lɔ́ jàn rɛ́. Cenə nə́ ce Yi nèbáná, bè wɔ́ rèmyɛ́ rè ce ńə́ jí bɛlɛ nə́ Cinu Yezu Kristə jàn yilə." (1 Kɔrɛ̄tɛ 15:54-57).

Pwəə yàl lò mɔ̀bɔ́ ń yà ń zhí Yi ni námpúm, ń yè cu ywē dùr yé. Wɔ́ rèmyɛ́ è ce ń cu mú dɛ̄ rɛ́ gə́ tú e bwəlse yi ní ń wòwè: "Àmyɛ́ n'â yǎl a zhǐr a vò yè nɛ́ ǹdé Kristə, bè wɔ́ rèmyɛ́ rè cɔ̀." (Shilipu 1:23)

Kristə-lò mɔ̀bɔ́ ń zhí Yi ni ǹdé ń wu gakó nə́ ń yǎl n vò Yezu Kristə sono bə nə dwā, bè wɔ́ Kristə ń cù dè-jɔrhɔ́ yó n mə n vwǎrh mɔ. Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ n'ê lyǐrh mo kɔn dèbɛ́ Yezu zɔ̀m, ń wòwè: "Á wun bèk'á zhìlì yé. Zhínə Yi ni, s'á zhí àmyɛ nɛ. Jààsɛ̀ nánzhəzhɔ̌ ŋwɛ́nɛ́ à Da sō kɛ̀lɛ́ wa. À m'a k'a bè a zə ába a m'a vò, mùnì ga ámyɛ yè à gé la mègǎ yál mɔ́." (Zhā 14:1-4).

"Yi tɛnɛ kɔn rèdù byɛ̀bɛ́ bè só re mó yilə, sə lò yírh gwɛ̌ yè rɛ nɛ yé, lò zhɛ̌ gwɛ̌ yè rɛ́ nyɛ̀ɛ̀ yé, numbyíní gwɛ̌ yè rɛ́ bùl è wɛ́ myɛ yé." (1 Kɔrɛ̄tɛ 2:9).

Numbyíní wàr è b'a byili Yi zùwé rè tɛnɛ rə cí Arəzana w byɛ̀bɛ́ bè n'ê tó Cinu Yezu Kristə ne cɛ yó mó ne mó yé.

Sèsɔ̌yùlú w kɔ̀bɔ́ wɛ́ numbyíní cùù w tɛ̀nɛ́ gàà mɔ́ yé, wɔ́ Yi màlɛ́ka nə́ nə ò wɛ́, wɔ́ èmyɛ́ Yi n'ê twì. È tú è zhǐ è n'ê dɛ̌ yè-bəlɔ̀lɔ́ w cébal mɔ́ ń pyìrhí ń wu w n jǐrh wárhgáá Yi yé nə́ mó, mùnì ga e zə mɔ e m'e vò Yi sono. Cu mú mè n'ê zal numbyíní mú k'ê bə ŋwɔ̀nɔ́ zhe rè-ná-cí yó yé. Ǹ gə cùwè, ń la Yi rí ń zhí ri ǹdə́ ń wu gakó ǹdə́ ń ŋwɛ́nɛ́ cɛ yó sono. Yi n'ê dɛ̌ mɔ̀ rè sono cɛ̀nɛ̀ ǹdə ń Yó-cébal ń Cinu Yezu gə́ byili ní, ń wòwè: "Kɔn càn tùntùnnè nántwɛ̌. Ǹ zə kɔn námpɔ́lɛ́ ń mə́ twì à pùbùlè. À m'a pɔ̌ kɔn nánfɔ̀lɔ̀ ń nyǐ rè yò. Bè ń tó ne ń fùù." (Məco 25:21). Shətana k'ê bə ŋwɔ̀nɔ́ zhe ń yó yé. "Yi n'ê nyǐ lyì bí byɛ̀bɛ́ bè só re mó cu mú yò

Copyright ANGP

dɛ̃dɛ̃." (Nwəə 116:15). "Rəmyɛ́ kwā nɛ́ à nyɛ̀ɛ̀ cəl dɛ̌ yi w rə̀ wòwə̀: Kɛ̃ ń wɔ̀: Kɔn zhí èlǎsɛ̃, wu-nyɔ̃ ciné wɔ́ lyì byɛ̀bɛ́ bə̀ cù ǹdə́ bə̀ zù Cinu mú. Eshirhə náàcɛ̀nɛ́ wòwə̀: Zə̀nà, bə̀ b'a yɛ̌ bə̀ lyàà rɛ́ nɛ bə shǐrh, sə bə̀ tùm-ècànà nɛ́ tó be." (Kɔn dɛ̀bɛ́ Zhā nɔ 14:13).

À lò, ǹmyɛ́ mɔ̀bɔ́ ǹ kàrmɔ̀ sɛ́bɛ́ rɛ́ tɛ̀bɛ́ mɔ́, ǹ lwar bə̀ rə̀ wɔ́: "Numbyíní wu w zhə̀zhé y mó", Yi b'a sɛ̃ mɔ́ ń pə ǹ wu w námpúm Yi rí rə̀ só mó mó ne, lwar bə̀ rə̀ n'ê yǎl bə̀ zú rə̀myɛ́, sə rə zɔ̀m ǹdə́ mɔ́ rə wɔ̀: "À byǐ, à bə̀kɔ́, pə nɛ ǹ wu wə́." (Səswalsɛ sɛ́bɛ́ rɛ́ 23:26) Pə ǹ wu w Yezu ni. Ǹ wu zhìlì, ǹ nə́ ǹ nwɛ̀nɛ̀, ǹ gə pɔ ǹ wu w Yezu ni ń mà n pɔ̃ wu nándǔ ǹdə́ éshirhə nándwɛ̀. Ǹ bə̀ká yɛ̌ ń jə́jɛ̀rɛ́ ǹ cìn ǹ wɛ̃ yé, ń tó lũ w nyə̀ná nɛ́ nə̀ bə kùr zhe mó ne yé. Yi zɔ̀mɛ̀ rɛ́ sɛ́bɛ́ wòwə̀: "Numbyíní kɛ̀bɛ́ è zhe è cìcì zhə̀n bə surhə zhe yé, sə lò mɔ̀bɔ́ ń nə́ ń zhə̀l ǹdə́ surhə mó, rə̀-ná-cí b'a n nə Yi vwǎrh mɔ́." (Səswalsɛ sɛ́bɛ́ rɛ́ 28:26). Yɛ̌ ǹ yə̀-bəlwàálɛ́ nɛ sé wɛ̀rhɛ́ cángá tumə nɛ́. "Yə̀-bəlɔ̀lɔ́ kǎndɛ́ wɔ́ cu, sə pɛnɛ́ y Yi n'ê pɛ nánfò w mó wɔ́ nyǔ mə̀ t'â la zhɔ̌ Yezu Kristə jàn yilə." (Orɔm 6:23).

À lò, ǹmyɛ́ mɔ̀bɔ́ ǹ pɔ ǹ cìn Yezu ni mú, zhǐ ǹ nà y yó kɛ̃kɛ̃, ǹdə ǹ Yi ni zhú mú gə́ n'ê byili ní Yezu Kristə jàn yilə, Yezu Kristə tùmtúm Pwəə zɔ̀m rə̀myɛ́ yil èta, ń wòwə̀: "À yɛ̌ mɔ̀bɔ́ à zhe ń zhə̀n rɛ́ mɔ́ párá, sə à yɛ̌ pamparɛ̃ɛ̃ bə̀ ń zhe jàn ń bà n yìlì kɔn dɛ̀bɛ́ ń pɔ nɛ mɔ́, kɔn m'e yí dɛ̃ rɛ́ ŋánkwɛɛ́ rɛ́." "Cǐ ni ǹ wɛ̃, sé wɛ̀rhɛ́ ǹdə nə̀ gə́ n'ê byili ní ǹdə́ Yi ni zhú, ǹdə́ sónó w kɔ̀bɔ́ Yezu Kristə pɔ nə́ba mɔ́. Nyǐ Yezu, ńmyɛ̌ ń wɔ́ sómá y ǹdə́ zhə̀nà ǹdə́ nyǔ, ńmyɛ̌ ń wɔ́ nə́ Cinu mú ń ká ń bàn làlà n zə ń lyì bí mú. Ń wɔ́ pyǎ bɛ́ gakó Pyɔ̌, cǐnnə bé gakó Cinu." (2 Timote 1:12). "Cɛ̀rhɛ́ŋə nɛ́ cɛ̀rhɛ́ Yi! Rə̀ wɔ̌ ába rə la yìlù kɔn gakó wɛ̃ á t'á la tɛ̃ tu yé. Wɔ́ rə̀myɛ́ rə̀ b'a ce á b'ǎ zhì rə̀ yé nɛ́, rə̀ zùwə́ y wɛ̃, ǹdə́ wu-nyɔ̃, dóó t'â la á yó yál yé. Yi wɔ́ rə̀dù sá. Wɔ́ rə̀myɛ́ rə̀ tó nɛ́ Cinu Yezu Kristə dɛnnɛ rə vwǎrh ába. Wɔ́ rə̀myɛ́ rə̀ zhe zùwə́, rə̀ du kɔn gakó, rə̀ zhe jàn ǹdə́ ŋwɔ̀nɔ́, shāā, ǹdə́ èlǎsɛ̃, ǹdə́ twéé gakó byinə nə̀ bə zhɔ̌ zhe yilə! Amyinə." (Zhidi 24,25).

A SPECIAL WORD FROM ANGP

UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP

UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut etre obtenu en plus de 538 langues et dialectes parles dans le monde entier, a savoir: Afrique, Amerique, Asie, Extreme Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Telephone cellular, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur telephones Android.

Copyright ANGP

Este livro "O Coracao do Homem" e obtfdo em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem tambem esta agora disponivel em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telephones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent etre obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies europeennes ou africaines. Ils peuvent etre utilises en meme temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtfdos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradeciamos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Copyright ANGP

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lfnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abencoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostarfamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuftamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lfnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191
PRETORIA
0001
R.S.A.

Copyright ANGP

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evanqelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)